

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Évi ára 24 korona.
Félévi ára 12 korona.

VIDÉKEN:

Évi ára 26 korona.
Félévi ára 13 k. 40 l.

IRÁSDÍJAK:

Éves díj postán az egyenes 20 fillér,
másoknál közvetlenül 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 87

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda, Révész-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF.

Kedd, július 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- Felesleges városi hivatal.
- A szeszreform a munkapártban.
- A külvárosi utcák burkolása.
- Aradmegye gyászja.
- A király Montenuovo főudvarmester mellett.
- Kizárták a horvát szászor tüntetőit.
- Ifjabb Urbán Iván báró kalandja.
- „Ferenc Ferdinánd és neje meggyilkoltatása.”
- Fájdalom nélküli anyaság.
- Párisból Aradig repülőgépen.
- A parkünnep bevételei.
- Utonállók a Pécskai-úton.
- Szerbia is nyomoz a bűntársak után.
- Az orvos tragédiája.

Szerbia erkölcsi.

Arad, július 6.

Szerbia szabad teret ad a nyomozásnak, a mely a szerajevói merénylet belgrádi számai, értelmi szerzői, fölbérlői után kutat. Nem is képzeljük, hogy ezt másként tehetné, vagy másként tehetné volna. Nemesak azért mert e nélkül a legélesebb diplomáciai eljárást és annak legkritikusabb következményeit szabadította volna magára. Azonban semmiesetre sem vonhatta magára a szerb kormány és a szerb hadsereg azt a látszatot, hogy gyilkosok büntetést, egy idegen állam trónörökösének élete ellen elkövetet merényletet tudatosan és hivatalosan palástol. Ez még az afrikai néptörzsek erkölcsi rendjében is alig lenne elképzelhető: és Szerbia, legalább terület szerint, Európában van.

Nem tehetne másként, mégha, a mint egyébkor szokta tenni, hatalmas protektorára, az orosz cárra támaszkodnék. Az orosz cárnak akárminő kedves Szerbia, mint a nagyszláv gondolat egyik eszköze, — az igazán sikamlós és veszedelmes dolog lenne, ha a cár, a kinek életét állandóan féltik a bombáktól és merénylőktől, a kinek egyik elődje bomba által halt meg, — szentesitené a bombavető és merénylők értelmi szerzőjének büntetlenségét. Akárki inkább mondhatná és inkább aláírhatná a belgrádi sajtónak jellemző üvöltését, hogy „vannak bizonyos körülmények, a melyek a merényleteket érthetővé, sőt szükség-szerűvé teszik”, csak maga az orosz birodalom feje nem.

A vizsgálat tehát megindul, s így bizni lehet abban, hogy a szerajevói gáztettnek veszedelmes diplomáciai következményei nem lesznek. A monarchia becsületét és tekintélyét föltétlenül meg kell óvni, és ez különösen szükséges Szerbiával, amely a mi békeszeretünket sokszor tekintette gyöngeségnek, s bizonyára ebből merített kedvet az elbizakodottságra, a hányiveti gögre, amely a belgrádi utcák hangjaiban meg-megnyilatkozik; de ha ezt ismét a háboru eshetőségének gondos elhárításával lehet megcsinálni, az mindenesetre jobb, örvedesebb. Ha rá is férne a szerbekre a lecke, amely harckedvüket hosszú időre lehüti, hóbortjaikat leszereli és

világhódító ábrándjaikat visszazoritja: ez idő szerint nincs kedvünk, — ha nem muszáj, — ennek a leckétetésnek költségeit és fáradságát viselni. Ki kell pihennünk a mozgósításoknak, a nagymérvű hadi készülődésnek költségeit, ki kell hevernünk gazdasági életünk sorvasztó lázát, azután, ha elkövetkezik az ideje, gondolhatunk a leszámolásra.

Az azonban, ami a szigorú titoktartás ellenére a vizsgálat adataiból eddig napvilágra került és bebizonyosodott ténynek tekinthető, magában kompromittáló Szerbia közállapotaira és erkölcsiére. A szerajevói merénylet szervezői között föltétlenül voltak szerb katonatisztek és szerb notabilitások, a bombák föltétlenül kragujeváci arzenálból kerültek ki; és akkor, mikor az egész művelt világ fölháborodással, iszonyattal és megvetéssel fogadta a trónörökös pár meggyilkoltatásának híreit, — a belgrádi sajtóban leplezetlenül nyilatkozott meg az érzés, amely örülni tudott a merényletnek, amely annak igazolását kereste és csak hogy ép nem tapsolt Chabrinovitsnak és Principnek.

Ez az, a mire nem volt még példa az újabb idők történelmében. Merénylő kezétől halt meg Sadi Carnot, Umberto, a portugál király, de a merénylőket sehol se glorifikálták, ha csak az anarkista barlangokban nem. Katonatisztek a világ egyetlen hadseregében se sülyedtek annyira, hogy

A renegát.

Irta: Farkas Pál.

Hét óra után Tusnády ajtaján váratlanul csöngettek. A következő pillanatban az inas kissé zavart képpel nyitott be a dolgozószobába.

- Nagyságos ur...
- Tusnády az íróasztal előtt ült. Nem tekintett föl, csak úgy szólt hátra.
- Már mondtam, hogy senkinek nem vagyok idebaza.
- De nagyságos ur kérem, egy hölgy...
- Mindegy, küld el őt is.
- De nem olyanféle, akit el lehet küldeni.

Tusnády most mégis csak hátrafordult.

- Ismered talán?
- Igenis nagyságos ur.
- Hát kicsoda?
- A Németh nagysága.
- A főmérnök ur felesége?... Bocsásd be. Vagy megállj, előbb osavard fel a villanyt. Atkozott rendetlenség van ebben a szobában. Mindegy, most már ugysem segíthet rajta. Nyisd hát ki azt az ajtót.

A fiatalembert láthatólag nagyon felizgatta ez a látogatás. Izgatottsága csak fokozódott, mikor a váratlan vendég megjelent a küszöbön. Németh Jolán az ugynevezett feltűnő szépségek közé tartozott. Bár a leg-egyszerűbb angol ruhákat hordta, mindig volt benne valami különös. Különbösen erősen modern elveket vallott, sokat beszélt a nők

egyenjogusításáról és néhány feminista folyóiratra is előfizetett. Akik ismerték, azt mondták róla, hogy érdekes asszony, aki komplikált lelki életet él. Ebben a komplikált lelki életben ő is erősen hitt. Rosszat azonban senki sem tudott róla.

És most mégis eljött Tusnády lakására. Este hét óra után jött és sűrűn lefátyolozva. Az ajtóban megállt és bizonytalan pillantást vetetett maga körül. Aztán egy lépéssel mégis közelebb jött. A fiatal ember eddig egy szót sem szólt. Most azonban egy ugrással az asszony mellett termett és szenvedélyes ölelésre tártá ki a karjait. De Jolán egy hirtelen mozdulattal megakadályozta ebben.

— Nem, nem akarom, — mondotta határozottan, majdnem nyersen.

A másik megállt. Figyelmesen megnézte az asszonyt, aztán leült az íróasztalhoz.

— Rendelkezésre állok, nagyságos asszonyom — a hangja már száraz volt és nyugodt. Csak a keze reszketett egy kissé.

Jolán nem ült le. Amikor meggyőződött, hogy újabb támadástól nem kell tartania, lassan az íróasztal elé állt.

— Hogy van szegény barátom — kérdezte csöndesen.

— Csodálkozom, — szólt Tusnády.

— A látogatásomon csodálkozik? Magam sem érzem, hogyan tehettem meg ezt az örültséget. De amikor az estlapokban olvastam, hogy mi történt magával, úgy éreztem, hogy el kell jönnöm.

— Ugy? már elolvasta őket? — kérdezte a férfi fanyarul. — Mit szól az alcimekhez? — Azután kiterített egy nagy ívet, amelynek a tetején az volt: A renegát.

— Azt hiszem, a legközelebbi tíz évben ez lesz a hivatalos nevem.

Jolán kissé előrehajlott:

— Mit fog most tenni?

— Semmit. Itt maradok és nem csinállok semmi rendkívüli dolgot. Nem lövöm magamat agyon és nem tűnök el. Ennyi az egész.

— Ennyi az egész? És mást nem tud mondani annak az asszonynak, aki kockára tette a hírnevét azért, hogy a mai estét ne töltse egyedül.

Tusnády ajkai körül az iménti fanyar mosoly jelent meg.

— Distingváljunk asszonyom. Annak az asszonynak, akit őszinte szenvedély kergetett volna fel hozzám, aki ebben a szomorú órában önkéntelenül elárulta volna eltűnt szerelmét, annak talán lett volna más mondani-valóm is. Talán. De ön nem az az asszony. Ön sem az érzés, sem a szenvedély nem hozta ide — hanem valami más.

— Valami más? És ugyan kicsoda?

— Pontos meghatározását ennek a kicsodának nem tudom megadni — mondotta a fiatalember néhány pillanat múlva. Nevezhetném önmagunkkal való színjátszásnak, vagy saját magunk előtt való póznak is. Annyi bizonyos, hogy ma este már két embert kaptam rajta. Az egyik ön volt.

És a másik?

éretlen suhancokat ugrassanak be és béreljenek föl pokolgépek dobására, gyilkosságra.

A vizsgálat eredményét be kell várni; lehet, hogy csakugyan nem derít ki több szenzációsat, mint a mennyi eddig a közvélemény szeme előtt van. Is lehet, hogy a diplomaták azután megállapítják: nem történt semmi, ami nekik dolgot adhatna. És azután folytatjuk azt a „jó szomszédi viszonyt” és a gazdasági kapcsolatot, a mely bennünket Szerbiával sok tekintetben egymásra utal. Szerbiát azonban, a mely erősen igyekszik kulturállamot játszani, sokáig fogják belepni azok az erkölcsi foltok, a melyeket Európa szeme a szerajevói merénylet után rajta lát. És akármelyik állam szlávjától csodálnák, ha ezek után nagyon vágyának azt a címet viselni: Szerbia polgára.

Formális ülés a Házban. Budapestről jelentik: A képviselőház ma délelőtt formális ülést tartott. A napirenden a további teendők megállapítása szerepelt. A folyosón már tíz óra körül hirtelen élénkség keletkezett, miután az ellenzék néhány tagja megjelent. Feljöttek Batthyány Pál gróf, Faragó Antal, Bernát Béla, Malatinszky György és Muzsa Gyula. Közülük tízenkét óra volt, mikor végig berregett a csengő a folyosókon és Simonsits Elemér alelnök megnyitotta a rövid formális ülést. A munkapártot ötvenkilencen képviselték. — Simonsits Elemér alelnök az ülés megnyitása után elparentálta Gerliczy Ferencet és bejelentette, hogy Schuller Rezső lemondott a szentágotai mandátumról. Sándor János belügyminiszter beterjesztette a szavazókörök jegyzékét és bemutatta a Háznak a jövő választási névjegyzék mintát. Ezután a napirendet állapították meg. Legközelebbi ülését holnap délelőtt tíz órakor tartja a Ház. Napirend: a török beviteli értékvmok emeléséről szóló javaslat, vi-

— A másik pedig én magam. Igen, igen, én magam. És most egész őszintén elfogom mondani, hogy hogyan jöttem rá erre.

Az asszony kezébe vette a keztyűjét és idegesen csapkodni kezdte a karosszék támláját.

— Maga gunyolódik velem.

— A viláért sem, figyeljen rám. Négy óra tájban jöttem haza, képzelheti mily lelkiállapotban. Később felhozták az esti lapokat. Láttam, a tudósítások sem kiméltek. Ahány elenséget tiz esztendő óta összegyűjtöttem, az most mind kivette a részét a nyilvános kivégzés örömeiből. Igazuk van. Mire végigolvastam őket, a szobában teljes sötétség volt és én nem gyújtottam fel a villanyt. Gondolkoztam. Azután végigsimitottam a homlokomat és felkeltem. És ekkor éreztem, hogy itt valami nincs rendben. Bizonyos pózokat tartok be, amelyeket hasonló esetekben a színpadon láttam. A szerzői utasítás számomra így hangzanék: „A szoba mindég sötétebb lesz. Még egyszer végig olvassa a lapokat, egy pillanatra lehajtsa a fejét. Most végigsimit a homlokán, arcán kemény, elhatározott kifejezés ül. Emelt fővel lép az ablakhoz és a nézőnek érezni kell, hogy fel fogja venni a harcot. A függöny lassan le.”

— Ért ön engemet?

— Azt hiszem, igen.

— Ezek a pózok bosszantottak és elhatároztam, hogy kiükszöbölöm őket. Ebben a pillanatban érkezett meg ön. Bevallom, ez a váratlan meglepetés egészen kihozott a sodromból. Olyasvalamit képzeltem, hogy a csoda megtörtént. Százszor könyörögtem önnek ez-

cinális engedélyezési ügyek, a törvénykezési illeték felemeléséről és a szeszadótörvény módosításáról szóló javaslat. A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés tizenkét órakor véget ért.

Aradmegye gyásza.

(Rendkívüli közgyűlés. — Főirat a királyhoz.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 6.

A gyász, a mely az országot érte a trónörökös párt hirtelen elvesztésével, még nem múlt el, még érezzük a szívünket betöltő mély-séges fájdalmat s a nemzet szomorú gyászanak egyre újabb és újabb megnyilvánulásai jelentkeznek. Ma Aradvármegye törvényhatósági bizottsága tartott rendkívüli közgyűlést, amelyet kizárólag a nemzet két halottja emlékezetének szenteltek. Urbán Iván báró főispán helyett, a kit betegsége megakadályozott abban, hogy résztvegyen a közgyűlésen, Dálnoki Nagy Lajos alispán elnökölt s a megyeháza nagytermének padsorait sűrűn megtöltötték a vidékről is összesereglett bizottsági tagok. A közgyűlésen az elnöklő alispán mondott gyászbeszédet s eredetileg úgy tervezték, hogy az ő felszólalásán kívül más beszéd ne hangozzék el, a közgyűlés néma megilletődéssel hódoljon az elhunytak emlékének. A közgyűlésen nagy számban jelentek meg a románság képviselői is és a mikor a közgyűlés előtt az alispán megkérdezték a románokat, beleegyeznek-e abba, hogy semmiféle beszéd az elnökén kívül ne történje, ezek kijelentették, hogy ragaszkodnak ahhoz, hogy a maguk részéről is elparentálják a trónörökösöt. Így azután Goldis Lászlón, a románok szóvivője kívül a magyar bizottsági tagok nevében Kintzig János mondott gyászbeszédet.

(Az alispán beszéde.)

Kilenc órakor az alispán megnyitotta a rendkívüli közgyűlést s a feketébe öltözött bizottsági tagok valamennyien felállottak, amikor megkezdte alábbi beszédét:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! A legmélyebb megilletődéssel, fájdalommal és megbot-

ért és ön százszor nevetett ki és most mégis eljött.

— Eljöttem, hogy az oldala mellett legyek és maga így bánik velem — szolt közbe panaszosan az asszony.

— Téved, — felelt határozottan a másik. — Téved. Ön nem az én kedvemért jött. Ha az én kedvemért jön, karjaimba esett volna és magához szorított volna. És ezzel nagyon jót tett volna nekem. Erről azonban nem akart tudni. Amikor közeledni akartam, visszautasított. Mert önnek egy színpadi jelenet járt a fejében, amelyben a drámai hősnő megjelenik a bukott férfi lakásán és néhány vigasztaló szót intéz hozzá. Ez a szerep annyira tetézett magának, hogy érte a jó hírnevét is kockáztatta.

„Hogy van szegény barátom, végül egy anyai csók és megfelelő kézmozdulat a magasba; küzdj és bizva bizzál.” Így képzelte el, nemde?

Jolán majdnem sirt a dühtől.

— Hát csakugyan ilyen léhának képzel.

A fiatal ember razta a fejét.

— Ez nem léhaság. Sőt rendes körülmény között sok színt adnak életünknek. De ma kivételesen olyan napom van, hogy nem tudom hasznukat venni. Sem magamnak, sem másoknak. És ezért ne haragudjék nagyságos asszonyom, de a „Renegát” című színmű ezen felvonásában önnek nincs több jelenésb.

Egy pillanatig még gondolkozott az asszony, aztán hirtelen sarkon fordult és kifelé indult. Az ajtónál visszanezézett. Tuszány nem mozdult a helyéről, szeme ott pihent a kiterített hírlapokon, amelyek az ő bukásáról számolnak be.

ránközéssel értesültünk mindannyian, hogy öcsászári és királyi fensége Ferenc Ferdinánd főherceg és fenséges hitvese Hohenberg Zsófia hercegnő egy elvetemült gonosz ember bűnös merényletének lettek áldozatai. Mint egy hős a csatateren, a férfiúi hivatás és kötelesség legnemesebb teljesítése közben hunyt el ama férfiú, akihez, mint a trón várományosához, annyi jogos remény fűződött és vele kitartott, az utolsó pillanatig hűségesen kitartott mellette szerető hitvese. A meglevő szavakkal ki nem mondható fájdalom egyaránt sújtja elsősorban a megboldogult szűkebb családját, szerencsétlen, árván maradt gyermekeit, gyászba borította felséges királyunkat, a fenséges uralkodóházat és a monarchia összes népeit.

Ezen gyász hatása alatt hívta össze Aradvármegye főispánja a rendkívüli közgyűlést és ezen érzelmeiktől áthatva indítványozom, mondja ki Aradvármegye törvényhatósági bizottsága, hogy öcsászári és királyi fensége Ferenc Ferdinánd főherceg és fenséges hitvese elhunyt alkalmából legmélyebb fájdalmát és részvétét jegyzőkönyvbe iktatja; mondja ki Aradvármegye törvényhatósági bizottsága, hogy öcsászári és királyi apostoli felségének, akinek bánata a mi bánatunk, megpróbáltatása a mi megpróbáltatásunk, akinek atyai kiapadhatatlan bölcsessége a mi egyedüli vigaszunk, kifejezi hódolatteljes alattvalói részvétét. Kérem az indítvány elfogadását.

(Magyarok és románok.)

— Elfogadjuk — kiáltották egyhanguan a bizottsági tagok, s ezután Kintzig János emelkedett szólásra:

— Sokat, nagyon sokat vesztett — mondotta — Magyarország és az egész monarchia öcsászári és királyi fensége, Ferenc Ferdinánd trónörökös elhunytával. Keveset tudunk róla, de egyet biztosan tudunk, azt, hogy ideális gondolkodású, tetterős férfiú volt. Férfiu tetőtől-talpig. Ez megmagyarázza, hogy a monarchia és benne Magyarország mennyit vesztett. Emberi érzésében pedig ez a tragédia mindenkit mélységesen megrendített és fájdalomknak, megbotránkozásunknak kifejezésére igazán nem is találok meg a kellő szavakat. Mélységesen osztozik mindenki az uralkodó gyászában. En azt hiszem, hogy Aradmegye törvényhatóságának minden tagja hódolatteljesen és részvétének kifejezésével egyhangulag nozzájarul az alispán ur által előterjesztett indítványhoz.

A románok nevében Goldis László szentszéki titkár mondott el ezután beszédet, amelyben méltatta az elhunyt trónörökös kiváló egyéniségét s azt a mérhetetlen gyászt, amely elvesztéssel az egész országot sújtotta.

— Mélyen megrendülve kérek szót — mondotta — hogy az országos román nemzeti párt megbízásából kifejezzem ezen vármegye román lakosságának legőszintébb részvétét azon rettenetes csapással szemben, a mely szeretett uralkodókat Ó Felsőségét I. Ferenc József császárukat és királyunkat, drága hazánkat, az egész monarchiát, annak összes népeit és a kedves gyermekeket érte, akik ezen szomorú napokban az egész művelt világ szeretetének részesei voltak. Dicsőséges Uralkodóknak agg korával szemben, a monarchiának majdnem zilálnak mondható belső helyzetével és az aggodalmas külügyi helyzettel szemben ezen monarchia összes népeinek reményessége a nagy halottnak, Ó Fensége Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös erős és férfias egyéniségében összpontosult. Mint messzire fénylő világító torony állott minden hazának előtt ősi dinasztiainknak ezen nemes ivadéka. Ferenc Ferdinánd főhercegnek magas szelleme, nagy lelke, oly szembetűnően kiváló nemes tulajdonai újabb dicsőséges korszakot ígértek a Habsburgok hatalmas birodalmának és a birodalom összes népei ezen erős egyéniség árnyékában a biztonság meleg érzetével, várták a jövőt. A gyalázatos és mélyen megvetendő merénylettel mindezen remények sirba dőltek. Magyarország és Erdély román népe, a monarchia többi népeivel egyetemben, utálattal itéli el az esztvesztett örülteknek gyilkos gattét és őszinte fájdalommal siratja Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökösnek és szerető nejének, Hohenberg Zsófia hercegnőnek megdöbbentő váratlan halálát.

E rettenetes kísértés nehéz napjaiban a monarchia összes népeinek szeretete övezi körül agy Uralkodónknak felszentelt személyét, bizalommal fordul Károly Ferenc József főherceg trónörökös felé és ezen népeknek a Felső-Uralkodóház iránti odaadás és hűség anynyira tündöklő szolidaritásában legbiztosabb zálogát láthatjuk annak, hogy hasonló nehéz időkben e népek kölcsönös szeretetben és bizalomban összefogva ellent fognak állhatni bármely veszélynek. A román népek ezen teremben lévő képviselői ily reménységgel szívünkben fogadjuk el a Méltóságos Elnök Urnak javaslatát, mely hivatva van Felső-Uralkodónknak I. Ferenc József császárnknak és királyunknak legfelsőbb tudomására hozni mélyeséges részvétünket és alattvalói hódolatunkat.

(Aradmegye főírata.)

Több felszólalás nem történt.

Ezután felolvasták annak a részvétfeliratnak szövegét, amelyet a királyhoz intéz Arad vármegye közönsége. A felirat így hangzik:

Császári és Királyi Apostoli Felső, Legkegyelmesebb Urunk! A legbensőbb megilletődéssel, leirhatatlan fájdalommal, a legmélyebb felháborodással vettük a lesújtó gyászhirot az Őcsászári és királyi fensége Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös és fenséges hitvese Hohenberg Zsófia hercegnő ellen egy elvetemült gonosztevő által elkövetett vérlázító bűnös merényletről, mely, mint tiszta égből lesújtó vilám, derékon tört egy büszke, erős oszlopot, enyészetbe sodort egy korszakosnak ígérkező fényes hivatást, elrabolta egy boldog család fejét, véle a hűséges hitvest, immár árván hagyott gyermekeinek szerető édesanyját.

Sötét háttér borong a gyász és fájdalom mögött a megrendülés és bánat nehéz napjaiban, a képzelet se tud magának fogalmat alkotni a felségedet, a felséges uralkodóházat, az elköltözötték szűkebb családját és a monarchia nemzetét ért veszteség nagyságáról. Felsőgeddel együtt milliók lelke kapcsolta jövő reménységét Ferenc Ferdinánd főherceg Őfensége nagy alakjához, ki mint a trón s egy fényes jövő várományosa, edzett férfiúi erővel, nagy tervekkel, nagy akaratörővel felfegyverkezve, egy egész világot — s szíve utolsó dobbanásáig hön követő fenséges hitvesével — egy példaszerű eszményi tisztaságu családi élet után annyi boldogságot vitt a sirba. S midőn gyászbaborultan gondolunk a kifürkészhetetlen végzetnek immár oszondban pihenő áldozataira és a legjobb apát és anyát elvesztett, elárvult fejedelmi sarjakra, alattvalói szívünk teljes együttérzéssel jó és rossz napokban egyaránt törhetlen hűséggel és ragaszkodással tekintünk felséged fenkölt alakja felé, ki annyi bu és győtrelem keserű poharát ürítette ki s a szívet rázó megpróbáltatások közt magasztos hivatásának oly tudatában, népének boldogítására irányzott működésében csodálatos akaratörővel, pillanatra meg nem lankadva, mint egy áldást hozó nap, hinti reánk atyai szívének kiapadhatatlan jóságos sugarait.

Kérve a mindenható, hogy felségednek annyi szívbéli aggodalommal kísért felgyógyulása után az uralkodás nehéz gondjaiban adjon erőt és egészséget az újabb csapás elviselésére, mély alázattal esedezünk, hogy jelen részvétfeliratunkat kegyesen elfogadni és minket uralkodói hajlamaiban továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Kelt Aradmegye törvényhatóságának 1914. július 6 án kelt közgyűlésén. Felsőged hű alattvalói Aradmegye közönsége nevében.

A felirathoz a bizottsági tagok egyhangúlag hozzájárultak s az alispán zárószavai után a közgyűlés véget ért.

Harcra készül az ellenzék. Budapestről jelentik: A függetlenségi párt ma este értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a közigazgatási reform ellen a legnagyobb küzdelmet fejt ki. A mai értekezleten vitarendező bizottságot választottak és elhatározták, hogy a párt tagjai résztvesznek már a képviselőház holnapi ülésén, ahol a szeszadó és illeték adóra vonatkozó törvényjavaslat ellen szólnak fel.

VÁROS ÉS MEGYE

Felesleges városi hivatal.

(Sulyos kritika a kamarási tevékenységről.)
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 6.

Megirtuk, hogy a közlekedési bizottság legutóbbi ülésén az elnök Zubor Andor tb. főjegyzőnek azt a proпозиicióját, hogy a bizottság az utcák tisztántartásának, öntözésének bérbeadását javasolja a tanácsnak, igen nagy tetszéssel fogadta. A kérdés széles körű érdeklődést keltett az illetékes körökben is és Kilyényi János főszámvevő hosszabb előterjesztést is tett a tanácsnak, amelyet Zubor a közlekedési bizottság mai ülésén mutatott be. A főszámvevő, akit első sorban az érdekel, vajon a jövő évi költségvetésben gondoskodjék-e az eddig százezer koronán felül rugó köztisztasági költségek szaporításáról, nincs nagyon elragadtatva a bérbeadás gondolatától, mert tudomása szerint azok a városok is, ahol eddig vállalkozók kezében volt az utca tisztítás, visszatérnek a házi kezelésre.

A közlekedési bizottságot nem kedvtelenítette el a főszámvevőnek adatokkal bőven tarkított előterjesztése és úgy határozott, hogy a kérdést napirenden tartja sőt szükségesnek mondotta, hogy bő információkat szerezzen a tanács mindenfelől.

Megkérték Zádor Imre gépüzem igazgatót, aki épen most foglalkozik az automobil öntözök kérdésével, lépjen összeköttetésbe olyan magisztrátusokkal, ahol a köztisztasági ügyeket vállalatba adták és kérjen kimerítő felvilágosításokat. A bizottság úgy találja ugyanis, hogy roppant drága a köztisztaság mai formája és még drágább lesz, ha a külvárosi utcákat is burkolják.

— Nemcsak az a százezer koronán felüli összeg fedezi a köztisztasági kiadásokat, amelyek direkte ezen a címen vannak elszámolva — mondotta az elnök — hanem ide kell számítani a kamarási hivatal költségeit is. Ez a hivatal ma már teljesen felesleges. Négy ember van beosztva, akik harminc holdon üzött városi gazdálkodással, törőrongyok, seprők és szappan kiadásával foglalkoznak. Abszolúte nincs semmi értelme, hogy ekkora apparátust tartunk fenn napszamosok és munkások hetibérének kifizetésére. A kamarási hivatal működése egyáltalában nem gyakorol befolyást a köztisztasági állapotok javulására.

Mint hogy a bérbeadás kérdése rövidesen úgy sem dönthető el, a bizottság azt javasolja, hogy legfeljebb tízezer koronával növelje a tanács a köztisztasági kiadásokat, a kért huszonezezer koronával szemben.

Az építési szabályrendelet módosítása. Két évvel ezelőtt a József főherceg-ut és Luther-tér sarkán lévő Matavovszky féle házat megvásárolta Szucsú Jánosné. Később azt a kérést intézte a tanácshoz, hogy adjanak neki engedélyt a háznak egy emeletesre való felépítésére. A tanács a kérelmet elutasította, mert az építési szabályrendelet a József főherceg-uton csak kétemeletes ház építését engedi meg. Szucsúné a határozatot megfélebbezte a közigazgatási bizottsághoz, amely holnap tárgyalja az ügyet. Közben az evangélikus egyház azt a kérést terjesztette a tanács elé, hogy Szucsúnénak csakis egyemeletes ház építésére adjon engedélyt, mert ha a ház kétemeletes lesz, az evangélikus templom nem fog érvényesülni. Mint hogy a tanács ilyen fontos elvi kérdésben nem akart dönteni és különben is nem léphette túl a szabályrendelet keretét, úgy határozott, hogy közgyűlés elé viszi az ügyet azzal

a javaslattal, hogy módosítsák az idevonatkozó szabályrendeletet.

A város bérlőjének kérelme. Aradváros közönségétől kér segítséget egy tisztességes és minden támogatásra érdemes polgára. A város bérlője Faragó Gyula, aki igen nagy ambícióval, igazi szakértelemmel és odaadással, testi, lelki fáradozással létesített egy hatvan holdas olyan mint a konyhakertészetet, amely messze földön ritkítja párját. Faragót a két legutóbbi esztendőben csapás-csapásra érte. A rossz esztendők következtében a városnak nem tud bért fizetni és hátraléka, amely betáblázással biztosítva van, körülbelül huszezer koronára szaporodott. Most azt kéri, hogy ezt négy részletben fizethesse meg. A várost képviselő Zikó János zörgöndök is, a gazdasági szék tagjai is, a bizottság mai ülésén, mikor a kérelmet tárgyalták, a legmelegebben pártolták azt, sőt a gazdasági szék tulmenve a kérelem határain, azt javasolja a tanácsnak, hogy Faragónak adjon módot a rekreációra és a hátralékot a bérleti tiz esztendő alatt tiz részletben fizethesse vissza. A tanács és a közgyűlés bizonyára méltányos lesz a sorsüldözött, de a város minden támogatására érdemes emberrel szemben.

Az állatvásár bajai. Az aradi husiparosok azzal a panasszal fordultak a tanácshoz, hogy az ujonan megnyit vásártéren nehéz a bevásárlás, mert az egyes állatfajok szétszórvva vannak elhelyezve. A mai tanácsülésen Vannay Gyula tanácsnok azt az ideát vetette fel, hogy meg kellene változtatni az állatvásárok mai rendjét, amely szerint mindennemű állatból egy napon, pénteken van vásár. Más városokat, például Temesvárt hozta fel, ahol csütörtökön van juh és sertés, pénteken szarvasmarha és szombaton lóvásár. Az ügyet véleményadás végett kiadták a rendőrfőkapitánynak.

A lóvasúti közlekedés szabályozása. Green Nándor főkapitány szabályrendeletet dolgozott ki, amelynek az a célja, hogy a lóvasúti közlekedést a közbiztonság szempontjából rendezze. A rendszabályok amelyeket ma tárgyalt a közlekedési bizottság, 16 pontban vannak összefoglalva. Lényegesebb intézkedések, hogy legfeljebb 4 rakot és legfeljebb 6 üres teherkocsit szabad vontatni, országos vásár alkalmával csak egy teherkocsit szabad a városba egyszerre behozni. Tolatás alkalmával felügyelő személyzetnek kell lennie és mindig úgy kell a kocsikat összeállítani, hogy az első és utolsó vagonon fék legyen. A vontatás ideje reggel öt órától este nyolcig. A szabályrendeletet a bizottság elfogadta és átteszi jóváhagyás céljából a közigazgatási bizottsághoz.

Megsemmisített árlejtés. A gazdasági szék árlejtést tartott a Pöltenberg- és Kápolna-utcák Schone-csatornázására. Mint hogy az ajánlattevők csak mindkét utca csatornázását együttesen hajlandók vállalni és így az egyik utcára legolcsóbb a másikra esetleg legdrágább lenne, a gazdasági szék azt javasolja a tanácsnak, hogy a kartelszerű megállapodások ajánlatukat ne fogadja el, hanem tartson újabb árlejtést.

A szerződés hosszabbítás feltételei. Krausz Mihály a városi színházi bérházban lévő üzletének bérleti szerződését hat évre meg akarja hosszabbítani és ezért új portálét csináltat, amelyet a szerződés lejártával a városnak engednek át. A gazdasági szék csak 3 éves hosszabbítást javasol azzal a feltétellel, hogy a bérlő 100 koronával többet fizet és a portálét is átengedi a városnak.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatóságának 1914. évi július hó 8-án, d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaboknak. 33. A tanács beterjeszti Arnstein S. céggel megkötött szerződést. 34. A tanács beterjeszti Faragó Gyula kérelmét bérterítősának részletekben leendő fizetése tárgyában. 35. A tanács bemutatja az iparostanonciska 1914—1915-ik iskolaévre vonatkozó költségelőirányzatát. 36. U. szám előterjesztése Pavlov Mihály rendőr-örvezető nyugdíjaztatása iránt. 37. A tanács beterjeszti az Andrányi alapítványi kórház 1915. évi költségelőirányzatát. 38. Doszpoly Gézané szül. Torday Teréz kérvénye szülésznői oklevelének kihirdetése iránt.

A szeszreform a munkapártban.

(Pártértekezlet a holnapi ülésről.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 6.

Az országgyűlési nemzeti munkapárt ma este Vojnich István báró alelnök elnöklétével értekezletet tartott. Az értekezlet tárgya a képviselőház holnapi ülésére kitűzött javaslatok voltak.

Szabó János előadása alapján két helyi-érdekű vasútra vonatkozó javaslatot és a kereskedelmi miniszternek egy jelentését észrevétel nélkül tudomásul veszi az értekezlet.

Hantos Elemér a jogilletékekről szóló javaslatot ismerteti és a mérsékelt emeléseket az igazságügyi reformokkal indokolja. Ismerteti a javaslat bizottsági tárgyalásait, végül elfogadásra ajánlja. Az értekezlet a javaslatot észrevétel nélkül elfogadja.

Pekár Gyula ismerteti a nem állami tanárok nyugdíjára vonatkozó javaslatot. Hoványi Géza ebből az alkalomból üdvözlí Jankovich Béla kultuszminisztert, aki ismét tanujelét adta helyes érzékének, amely működésében mindig feltalálható. Kérdi, nem lehetne-e a javaslatban foglalt kedvezményeket az iparostanonciskolákban működő rendszeresített igazgatókra és tanítókra is kiterjeszteni. Jankovich Béla kultuszminiszter sajnálattal jelenti ki, hogy e kérdés kellő előkészítése hiányában nem felelhet meg a kívánságnak. A javaslatot ezután elfogadják.

Münich Kálmán előadó ismerteti a szesz-törvény némely határozatának módosításáról szóló törvényjavaslatot. Bujanovich Gyula köszönetet mond a pénzügyminiszternek a mezőgazdasági érdekek kiváló honorálásáért és a tizedik szakasznál azt a módosítást javasolja, hogy a megváltott szeszmenyiség felé fordítassák az ipari kontingens kiegészítésére, a másik fele mindenkor essék el. Hoványi Géza a kisipari szeszfőzés érdekében helyez kilátásba módosítást. Grätz Gusztáv az erdélyi szeszfőzés érdekében szólal fel.

Teleszky János pénzügyminiszternek nagy öröme szolgál, hogy Bujanovich Gyula, a kérdés alapos ismerője, a mezőgazdasági szeszfőzés érdekeinek szempontjából megnyugvással fogadja a javaslatot, amelynek első és egyetlen célja az, hogy a mezőgazdasági szeszfőzések kárára jelentkező tultermelést megszüntesse, s az ipari szeszfőzések megélhetését biztosítva, a jövő fejlődést teljes mértékben a mezőgazdasági szeszfőzéseknek juttassa, ami eddig is célja volt a szeszadótörvényeknek 1888. óta, de amely célt az eddigi szesz-törvények különböző okoknál fogva és a változó konjunkturális viszonyok következtében soha el nem érték. A javaslat e tekintetben kategorikus intézkedéseket tartalmaz, hogy most jóformán elképzelhetetlen, hogy a jövőben ezt a célt el ne érhesse. Bujanovich Gyula módosításának pártolását kilátásba helyezi. Hoványi Géza felszólalására a miniszter megjegyzi, hogy bár a kisipari szeszfőzések huzzák a legnagyobb egyéni hasznot, nem zárkozhatik el az elől, hogy a kisipari szeszfőzések közül azoknál, melyek három-négyezer hektóliternél nem termelnek többet, kedvezményes megállapítást hozzon javaslatba. Grätz Gusztáv felszólalására, az erdélyrészi szeszgyárakra nézve, az 1912-13. évi rendkívül kedvezőtlen termelési viszonyok megfelelő tekintetbevételét helyezi kilátásba.

Az értekezlet ezután általánosságban és részleteiben is elfogadja a javaslatot, ugyszin-

tén vita nélkül elfogadják Páll Alfréd előadása alapján a török értékvámok felemeléséről szóló javaslatot. Az értekezlet fel tizkor ért véget.

EGYESÜLETI ÉLET.

A parkünnep bevételei.

— Négyezer korona a tüdőbetegeknek. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 6.

A tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesületének június hó 28-án megtartott parkünnepélyét rendezők hálás köszönetüket nyilvánítván mindazoknak, kik pénzbeli és természetbeli adományaikkal és személyes közreműködésükkel hozzájárultak az ünnepély anyagi és erkölcsi sikeréhez, az alábbiakban tessik közzé nyilvános elszámolásukat:

Felülfizettek időbeli sorrendben: Arad-csanádi takarékpénztár 100, Lükő Alajos Budapest 3, Neuman Adolf báró 50, Löfler Jakab 10, Budapesti Barsay-utcai főgimnázium 10, özv. Rónay Jánosné 10, Beles Vazulné 10, Gutzjahr Mihályné 50, Lőcs Rezsóné 10, Lakatos Izsó dr. 10, Neuman Dániel báró 50, dr. Prohászka Lászlóné 15, Schill Józsefné 10, Szabó Albert 20, Zimmermann Károly 20, Nagy Lajos 15, Urbán Iván báró 100, báró Urbán Ivánné 100, Mangra Vazul 6, Hámory László dr. 11, Harkányi Frigyes báró 10, Darányi János 10, Bácskay Béla dr. 10, Kneffel Lajos 5, N. N. 2, N. N. 1, N. N. 3, Neuman Alfréd báró 20, Stengl Andor 2, Prohászka László dr. 10, Darányi Jánosné 50, Fenyves Károlyné 5, Ottenberg Tivadar 100, (a moca sátorban) Aradi közgazdasági bank 20, Zelenski Róbert gróf 50, Zubor Andor (a Neptun fürdő bevétele) 25, Bányász Henrik 10, Arad Csanádi Egyesült Vasutak 20, Apponyi Sándor gróf Lengyel 5, Sipoky Sándor Ilava 5, Burger György 2, Nemess János gróf Kunhegyes 4, Neuman Károly báró 20, Vajda Zsigmondné 10, Koromzay Frigyesné 5, Parecz Béla dr. 10, Pál Miklós 2, Piltsek Ferenc 30, Leopold Zsigmond 20, Székely Inigó dr. 10, Hajós Árpád 20 koronát, azaz összesen 1116 koronát.

Sátorbevételek: Confetti 331 kor. 54 fill., mézeskalácsos 49 kor. 39 fill., esperanto 172 kor. 60 fill., moca 288 kor., 83 fill., cukrászda 355 kor. 67 fill., szerencsekerék és jux 169 kor. 26 fill., sör (Kneffel) 64 kor. 43 fill., sör (Jankó) 168 kor., 15 fill., pezsgő és trafik, 138 kor. 55 fill., mérleg 71 kor. 62 fill., Gambrinus 146 kor. 89 fill., hegyaljai borozó 225 kor. 70 fill., eladott italneműekért 62 kor. azaz összesen: 2234 kor. 62 fillér.

Belépőjegyekért: Keresztes—Neidenbach pénztárnál 513 kor., 20 fill., Bérezy—Korom 520 kor., 60 fill., Schleifer—Szarka 593 kor. 40 fill. és Weber—Werner pénztáránál 290 kor. 20 fill. folyt be. Belépőjegyek megváltásából: Szalmaanyaggyártól 20 korona, Hungária gyártól 40 kor., Mányi Adámtól 8 kor. 40 fill., azaz összesen: 2015 kor. 80 fill. A pénzbeli bevétel főösszege: 5366 kor. 42 fill., melyből levonva az 1351 kor. 4 fill. kiadást, a parkünnepély tiszta feleslege kitesz 4015 korona 38 fillért.

Természetbeli adományokat adtak: Andrányi Károly és Fiai, Atlantika, Buchsbaum és Társa, Barthel János, Bing Ede, Berzeanyi Béláné, Butorszövetkezet, Daimel Lajos, Deutsch Testvérek, Domán Sándor, Dózsa kenyérgyár, Dürr Gusztáv, Első gyulai kenyérsütőde, Éles Armin, Fisoher Simon, Farkas István, Fischer Mór, Fejér Gyula, Färber Lajos, dr. Groszmann Emilné, Hanzu Nestor, Guttmann Samu, Hoffman Ottó, Kalap János, ifj. Klein Mór, Kutányi I., Keppich Zs., Kerpel Izsó, Kotilla József, Kristyóry Jánosné, dr. Kálmán Ferencné, Lengyel Testvérek, Linoleum, Lészay Sándor, Lengyel Lőrinc, Lázár Gyula, Láng Imre, Maidt Emil, Maresch Gyula, özv. May Sománé, Matzky Károly, Mihályi Gyula, Nyáry Testvérek, Pollák József, Rosenblüh H., Reich E. L. színházi bazar, Rothstein Mór, Robitsek József, Ransburg Sándor és neje, Róth Testvérek, Rozsnyay nővérek, Reinhart Fülöp, Sonnenwirth József, Zöldi Gyula, Schlesinger Farkas, Vojtek és Weisz, Weisz Márkus, Vajdits Györgyné, Winternitz Jenő, Weisz Leó, Wild Ferenc, Weichelt Alfréd, Zaráy Géza és Bácskay Béla dr., cégek, urnók és urak. Az összes bevételeket és kiadásokat pénztárosunk és ellenőrünkkel együtt bizottságilag számbavettük és tételen-

ként okmányolva az egyesület pénztárának átadtuk, illetve átvettük. A pénztáros és ellenőr: Mikosevits Iván, Gerő Armin. A rendezők: Darányi Jánosné, Bácskay Béla dr.

(*) A tiszti főorvos kiküldetése. Az országos orvosi és természettudományi társulat ez évi vándorgyűlését Nagyszébenbe tartja és erre meghívta Arad várost is. A tanács mai ülésén a város képviselőjében Tisch Mór dr. városi tiszti főorvost küldte ki.

(*) A Magyarországi Munkások rokkant és nyugdíjgyesülete aradi hat fiókja az özvegyek és árvák külön segély alapja javára augusztus hó 2-án, a városligetben tombolátárgy sorsjátékkal egybekötött népnepélyt rendez. Ez uton kéri fel a rendezőség a n. é. közönséget, hogy az adományozandó tombolátárgyakat Schaffer József könyvkötőhöz Salacz-utca, vagy Georgiádes József férfi szabóhoz Luther-tér, sziveskedjenek eljuttatni.

Utonállók a Pécskai-uton.

— Megtámadott aradi rendőrtiszt. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 6.

Az alábbi vakmerő támadásról, ha helyet és nevet nem emlitenénk, joggal hihetné az olvasó, hogy az valahol várostól, falutól meszazi, félelmetes erdőség közepén játszódott le. Árnál kevésbé vehetjük azonban szó nélkül tudomásul, hogy bizony nem is olyan távol Arad városától. Gájban történt az eset és a támadást, amelyről szó van, suhancok intézték egyik rendőrtiszt ellen. A közbiztonsági állapotok teljes fejtetön való állását jelenti a tegnapi inzultus, amelynek szerencsére ugyan nem voltak súlyosabb következményei, de amely így is eléggé világot vet arra az állapotra, amely Gájban ezidő szerint uralkodik.

Tegnap történt, hogy Nyáry László gáji rendőrségédtiszt este 10 óra felé egyfogatu kocsin iparkodott feleségével hazafelé. Nyugodtan haladt a kocsin a Pécskai-utra, amikor hirtelen három suhanc ugrott elő, éktelen kiabálásba kezdtek, majd megragadták a gyepőlőszárat és a kocsiiban ülőkre támadtak. A rendőrtisztviselő és felesége már már abban a helyzetben voltak, hogy közvetlenül éri őket a suhancok vakmerő támadása, amikor Nyári kiugrott a kocsiból, hogy megfékezze a támadókat. A suhancok egy pillanatra meghátráltak, ezalatt Nyáry felugrott a kocsira és sikerült elhajtatni. A rendőrtisztviselő ezután biztonságba helyezte feleségét, ő maga pedig bement a gáji rendőrségre, ahonnan legénységgel tért vissza. A rendőrök elfogták a támadókat és bevitték őket a rendőrségre.

A rendőrtisztviselőnek ez az incidense elég bizonyíték arra, hogy Gájban szomorú közbiztonsági állapotok vannak. Hogy aligha van vasárnap, aligha esik meg multság vér nélkül, nem új dolog, de hogy eddig merészkedjenek a lakosság épségét veszélyeztető és rakoncátlan elemek, ez már tűrhethetlen. Teljes joggal hangzik fel ismételtelen a gáji lakosság kérése, hogy adjanak rendőrséget az ottani megfékezhetetlen elemek ráncbaszedésére, mert hogyan lehet nyugodt az egyszerű polgár testi épsége, amikor utszéli haramiakhoz hasonlóan a féktelen suhancok már az utat is elállják és a legkevésbé sem riadnak vissza épen egy rendőrtisztviselő megtámadásától.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	—	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	—	151
Nyomda	—	151

Az orvos tragédiája.

(Kettős öngyilkosság a gyógyíthatatlan betegség miatt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Nagykikinda, július 6.

Megdöbbentő családi tragédia történt ma reggel a városban. Nagykikinda egyik tehetséges, közkedvelt fiatal orvosa, Márkus Leó dr. agyonlőtte feleségét és öngyilkos lett. Tegnap este az orvos anyósa sürgőnyt kapott Márkus doktortól. A sürgönyben csak ennyi volt:

Mama! Üljön vonatra és tüstént jöjjön Kikindára. Nagy bajban vagyunk. Leó.

Az uriaszony azonnal vonatra ült s ma reggel megérkezett Nagyikindára. A pályaudvarról kocsin hajtattott veje lakására. Márkus dr. az Uri utca 23. számú házban lakott. Az öregasszony rémülten nyitott be a lakásba. Az ajtókat tárva nyitva találta, cselédet nem látott sehol. Keresztül ment az előszobán, a rendelőn, alig alig mert benyitni a hálószobába. Percenkig állott az ajtó előtt, míg végre benyitott. Irtózatlan látvány fogadta. A leánya ott feküdt az ágyon átlőtt homlokkal, mellette az ágy szélére dőlve Márkus Leó holtan. A fehér ágynemű át meg át volt itatva vérrel, a párnákat megperzselt a revolver tüze. Az orvos anyósa kétségbeesetten kiabált segítségért s csakhamar több orvos is érkezett a lakásba. Segíteni azonban már nem lehetett a szerencsétlen orvoson és feleségén. Mindketten már órákkal előbb kiszenvedtek. Megállapították, hogy az orvos még az éjszaka folyamán emelt fegyvert maga és fiatal felesége ellen. Az asszonyt, mielőtt agyonlőtte volna, ehloroformmal elaltatta, hogy ne szenvedjen. Márkus Leó dr. jól célzott. Egyetlen golyóval ölte meg az asszonyt s egy golyó elég volt neki, magának is.

A szobában, szépen egymás mellé rakva az asztalra, öt levelet találtak. Az egyik Sebestyén Emil dr. ügyvédnek volt címezve, csak ennyit tartalmazott:

— Muszáj volt így tennünk!

A többi levél sem ad semmi felvilágosítást arról, hogy miért követte el Márkus a borzalmas tragédiát. Az orvos és felesége, egészen bizonyos, közös elhatározással mentek a halálba. Vasárnap reggel Márkusné felmondott cselédeinek, kifizette s rögtön el is küldte őket. A szobaleánynak azt mondta, hogy el kell utazniok külföldre. Mikor aztán egyedül maradtak a lakásban, megirták utolsó leveleiket, az asszony befeküdt az ágyba és meghaltak. Hogy miért, senki sem tudja.

A tragédia a városban mélyeséges megdöbbentést keltett. Márkus még egészen fiatal ember volt, nem is oly rég került Nagyikindára. Hamar megkedvelték s rövid hónapok múltán már közkedvelt, keresett orvos lett. Nagy praktizisa volt, az bizonyos, hogy anyagi bajokkal nem küzdött. Fiatalember korában szívesen fordult meg a nagykikindai társaságokban, minden mulatságon részt vett. Félesztendővel ez előtt nősült meg. A feleségét nagyon szerette, a legboldogabb családi életet élte.

Márkusék egyik ismerőse a következőket mondta el a tragédiáról:

— Márkus harminc, harminckét éves lehetett. Tehetséges, ambiciózus orvos volt, aki szép praktizissal dicsekedhetett. A legelőkelőbb családoknak volt háziorvosa. Félesztendővel ez előtt nősült, egy nagyon szép lugosi lányt vett el feleségül. Nagy hozományt kapott. A

husz éves fiatal asszony nagyon szerette az urát, a legboldogabban éltek,

míg Márkusné meg nem betegedett. Valami halálos, gyógyíthatatlan betegségére támadt, azt hiszem azért haltak meg mind a ketten.

Az orvos megállapította, hogy nincs segítség, a férj pedig nem akarta túlélni feleségét. Hogy mi baja volt Márkusénak, senki sem tudja. A férj kitűnő orvos volt, bizonyos, hogy tudta: nem segíthet a fiatal asszonyon világhírű professzor sem. Nem is hívta el egy kollegáját sem konzultációra.

Ifjabb Urbán Iván báró kalandja.

(A főispán unokája — életveszélyben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 6.

Arad és Csanádmegye előkelő társaságában, vezető családjai körében az a hír terjedt el vasárnap, hogy Urbán Iván báró főispán legidősebb unokáját súlyos szerencsétlenség érte: egy megvadult bika megsebesítette az ifju bárót. Amint azóta kitűnt, a baleset nem járt ilyen súlyos következményekkel, a fiatal Urbán báró szerencsésen esett túl az izgalmas kalandon és nem csekély lélekjelenlétnek adta tanujelét.

A főispán fia Urbán Péter báró főrendiházi tag a nyarat családjával együtt csanádmegyei, kunágotai birtokán tölti. Itt vakációzik tehát Urbán Péter báró legidősebb fia: ifjabb Urbán Iván báró is. A fiatal ember, aki mult évben fejezte be középiskolai tanulmányait, a gazdaságban tölti a napokat, bejárja a nyári munkában, aratóktól sürgő forgó földeket. Ilyen sétát tett gyalogszerrel a mult hét utolsó napján is. Utja a legelőül szolgáló hatalmas mező mellett vezetett el és itt váratlanul egy fölingerült bikával találta magát szemben.

A megvadult állat, amelyet már hosszabb ideje hajszoltak a bojtárok, egyenesen a fiatal báró felé rohant, akinek már arra sem jutott ideje, hogy valami fedezék, valami védőeszköz után nézzen. Ifjabb Urbán Iván báró kora ifjúságától sokat megfordult az édesapja birtokán élő falusi földmivesnép között és hallott arról, hogy ilyen esetben legjobb szembeszállni a dühös jószággal. Miután más menekvésről már úgy sem lehetett szó: egyenesen elébe állt a vágató állatnak, amely lihegve, vérben forgó szemmel rohant neki.

Az ifju báró, a kellő pillanatban két kezével elkapta a rohanó bika két szarvát és igyekezett leszorítani a bősült állat fejét. A bika ereje azonban nagyobb volt és egy heves dőléssel lerázta magáról a fiatalembert, akit néhány méternyire röpített. Azután utána rohant, térdre rogyott és szarvával a fiatal báró gyomrát igyekezett fölhasítani. Ifjabb Urbán Iván báró azonban hirtelen fölugrott és a bika megtorpanását fölhasználva futva igyekezett elérni a mező szélén levő magas korlátot. A bika utána iramodott és épen abban a percben érte utól, amikor a fiatal báró a korlátot átkart jutni. Irtózatlan dühvel és erővel dőft szarvával a fiatalember felé a bős állat és igazán csak a jó szerencse őrizte a főispán unokáját: a bika éles szarva épen a hóna alatt dőft keresztül és a könnyű nyári ruhát rongygyá tépte, de komoly sebet nem ejtett. A fiatal báró nem veszve el hidegvérét, kiszabadította karját, ruháját a bika beleakadt szarvából és átvette magát a korlátot. Időközben odaértek a bojtárok is, akik lélekszakadva siettek halálos veszélyben forgó kisebbik gazdájuk segítségére és visszaterelték a gulyához a veszedelmes állatot.

Fájdalom nélküli anyaság.

(Szülés narkotikus álomban.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 6.

A Baden melletti freiburgi egyetem női klinikájának két kiváló orvosa: Krönig Bernhard dr. professzor és Gauss Károly már évek óta kísérleteznek egy új szülészeti módszerrel, amely abban áll, hogy a szülő nőt scopolamin és morfiumkeverékkel narkotizálják a fájdalom ellen. Krönig és Gauss most terjedelmes jelentésben számolnak be módszerük teljes sikeréről, amit körülbelül 10—12.000 eset statisztikájával igazolnak. Eszerint az új szülészeti módszer a csecsemőhalandóság százalékát (is tetemesen csökkenté.

A Scopolamin és morfiumkeverékből kapott egy-két injekció után a szülő fájdalomtól megszálit nő öntudata elhomályosul, anélkül azonban, s ami a szülésnél nagyfontosságú, hogy az izmok működése megbénulna.

A fájdalom iránti fogékonyság ugyszólván teljesen megszűnik annak dacára, hogy a reflex-centrum aktív képességét megőrzi. Az új szülészeti módszer alkalmazásának csak akkor van azonban eredménye, hogy a páciens nő teljes nyugodt elkülönítettségben várhatja a szülés óráját. Elsőrangú fontossággal bír ezenkívül a scopolamin-morfium injekció megfelelő egyéni adagolása. A szülő nőt óvni kell a zajtól, a bántó, erős napfénytől és az injekció pillanatától kezdve állandó felügyelet alatt kell tartani. Épen ez áll utjában annak, hogy Krönig és Gauss módszere az általános kórházi praxisban minden szükséges esetben keresztülvihető legyen.

Európának ugyszólván minden nagyobb emporiumában kísérleteztek már a bódult álomban való szülés módszerével, sőt Indiában, Dél-afrikában és Amerikában is folytak és tartanak a kísérletek. Nálunk Frigyesi József dr. egyetemi orvostanár, aki jelenleg a Bakács-téri szülészeti klinika főorvosa, végzett e téren uttörő munkát. Kérdést intéztünk a jeles orvosprofesszorhoz, hogy milyen tapasztalatai vannak Krönig és Gauss módszerét illetőleg. Frigyesi dr. a következőkben volt szíves felvilágosítást adni:

— Krönig és Gauss módszere a vezetésem alatt álló klinikán még ma is alkalmazásban van és azt úgy én, mint tanítványaim a gyakorlatban a szülő nőre teljesen veszélytelennek találtuk. A scopolamin „méregtelenítése” óta és azóta, hogy a scopolamin könnyen bomlását új vegyítési módszerrel sikerült meggátolni, Krönig és Gauss módszerének veszélytelensége érthető. Az általános kórházi praxisban akadály azonban a módszer alkalmazásának az, hogy nem állhat rendelkezésünkre megfelelő, megnagyobbított számú személyzet. Annak idején éiénk vita indult meg Krönig és Gauss módszere körül, ma már azonban az új módszer elleneseinek száma egyre csökken.

A nyári idény alkalmával.

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lakcímeiket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözködés esetén a portókülömbözöt szíves megtérítését kérjük.

„Ferenc Ferdinánd és neje meggyilkoltatása.”

(Versezet a szerajevói tragédiáról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 6

Királyi vérben kellett fürdenie múlt vasárnapon a ragyogó napsugárnak. A magyar trónörökös és hitvese piros vérüket hullatták Bosznia kopár földjére és a rettenetes tragédia láza egy héten át megremegtette egész Európát. És a borzalmas esemény, a halál ijesztően tragikus módja hamarosan feltüzeltelte a fantáziákat. Emezt egy hét alatt, este, kicsei, fehérre meszelt házak előtt a hárfák illatával együtt bizonyos új és megható legendák ezüst szövetje szállt tova az ég vizén. Mesék születtek, amelyeket aranyba burkolt a nép naiv hite; este született és reggeleire már izmosan haladtak tovább, hogy nemzedékeken át éljenek.

De hát nemcsak a nép képzeld erejét keltette életre a véres gaztett, ó nem, megihlette az a költőket is, szárnyra került a poeta repülő fantáziája és mire megfordult egy hét a merénylet mögött, megszületett az eposz, a nagyszerű hőskötemény, amely szivhezszólóan, könyvetfacsaróan írja le a tragédiát. Arany János gyönyörű nyelvével nem rendelkezik a mi költőnk, Petőfi Sándor lángoló hevével nem sujt a gyilkosokra, rímek nem szolgálhatnak klasszikus példájul a verselésnek, de hát, istenem, mi vers kívánni kisse sok volna. Mert föl kell világosítanom az olvasót, hogy a zengzetes köteményt csak két fillérért árulták, helyesebben árulta. Mert bizony maga a nagynevű költő, Nyáray Lajos sajátkezűleg árusította. És nehogy azt tessék képzelné, talán rideg üzleti szempontok vitték. Dehogy! A kegyelet és a poézis örök tüze hevítették őt, aki annyira betartotta a részvét kereteit, hogy szombaton délelőtt tizenegy óra előtt, míg Arzstettenben meg nem kezdődött a temetés, aranyért sem volt hajlandó költészeti virágát árusítani. Fél-tizenegyre csak azzal a vékonypénzü ravasz ötlettel tudtuk árusításra bírni, hogy Arzstettenben egy fél-órával előbbre jár az óra. Nyáray mester hitelt adott a szavaknak, megigazította monokliját, amely bánatosan libgett könyektől fátyolos szemén és megkezdte az eladást. Nehány perc múlva már százan olvasták a vásári népből hogy a trónörökös és nejét meggyilkolták és hogy:

Princip volt a gyilkosának a neve,
Egy szerb fiu tizenkilenc évébe.
Nem gondolta milyen baj lehet ebből,
Hogy elvette a Trónörökös életét.

Mi ugyan szerényen úgy véljük, hogy Princip tisztában volt tettének következményével és így nem vagyunk a költővel egy véleményen, de az események röviden való közlését imhol ebből a szakaszból megtanulhatjuk:

Most a Trónörökösre került a sor.
A másik lövés a mellébe furdott.
Ő még azt sem tudta, hogy mi lehetett,
És le esett az autó fenekére.

A tragédiának ezt a megrázó jelenetét, hogy szegény Hohenberg Zsófia az autó fenekére hullott, eddig ugyan nem tudtuk, de mindenesetre köszönettel vesszük. Értesülésünk szerint továbbá a golyó nem a mellébe furdott a fenséges aszszonynak, de hát itt a poetica licentia érvényesült a ritmus és rím kedvéért bizonynyal, mert ime milyen szépen stimmel: mellébe furdott — autó fenekére. Babits Mihály talán nem tartaná csengő rimnek, de hát utóvégre, istenkém, nem lehet egy krajcárért nyolc versszakot írni csupa csengő sorokból!

És végül is kérem itt jön a poézis:

Jaj de szépen szól a bécsi nagyharang,
Aztat huzza gyönyörű szép öt galamb.

Azért huzza ezt a verset oly szépen
Mert most temetik a két meggyilkolt testet.

A nép ott a vásáron, csak úgy zokogott a megható sorokra és Nyáray mester büszkén nézte költeményének hatását. Mi is örömmel láttuk, hogy nem hiába ír a költő. Nem!

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: Szibill, operette. (Bemutató előadás.)
Szerda: Szibill, operette.
Csütörtök: Szibill, operette.
Péntek: Szibill, operette.
Szombat: Szibill, operette.
Vasárnap: Este: Szibill, operette.

* Major Henrik, az ismert és kitűnő karrikatura-rajzoló, aki pompás és jellemzően eltalált rajzaival annyi vidám perccet szerzett már, néhány napot Aradon tölt. Ezt az alkalmat az Aradi Közlöny arra használta föl, hogy a nagyszerű karrikaturistával sok érdekes és szereplő aradi emberről rajzot készíttessen.

* A színház közlései. Szibill. Az aradi színház 1913—1914. évi szezonját — tölti meg a nyárit együtt — nagyszerűen fejezi be Martos—Bródy—Jacobi pompás operettje, a Szibill. Befejezi, mert a Szibill után jöhetne bármiféle szenzáció, ehhez a nagyszerű operetthez még csak hasonló se lenne a remélhető, hogy amíg a nyári szezon tart, nem is igen lesz szűkség arra, hogy még más valami darab is színre kerüljön. A közönség érdeklődése különben már előre oly nagy mértékben nyilvánult meg, hogy a direktió egész hétre a Szibillt tűzte ki.

* A trónörökös pár temetése az Apollóban. Mennyi szomorú hangulat, mennyi megrázó tragikum van abban a képben, amely a trónörökös pár utolsó útjának megrendítő momentumait öleli fel magába. Szerajevót, a történelem lapjaira fekete betűvel rajzolt bosnyák fővárost látjuk magunk előtt a maga jellegzetességével és szépségeivel, aztán a gyszababurult trieszti tengerparton vagyunk tekintetünkkel. A tenger hullámain jön a fekete hajó a meggyilkolt trónörökös pár hült tetemeivel. Az ember lelkébe vésődik ez a szomorú látvány. Aztán a bécsi temetést látjuk. Megilletődés fogja el a nézőt, amikor öfelsége kocsija rohog el s az emberek sokasága lelkesen köszönti az uralkodót, hogy a mélyeséges csapás okozta fájdalomnak együttérzését dokumentálja. Ezen a történelmi nevezetességű filmen kívül több érdekes filmet mutatott be az Apolló-színház az új műsorán. „A bábjáték” egy rendkívül megható drámai kép, amely a sorsüldözött emberek bámulatos táborába világít be. Holnap, kedden, még ez a műsor megy s szerdán új attrakciókban gyönyörködhetik az Apolló publikuma.

* Cowboyok között. — Kis börtönőr. (Két aláger az Urániában.) A színház ma két elsőrangú képet mutat be egy műsor keretében. Az egyik egy verbeli amerikai dráma, melyben egy megrögzött löbötő dolgai, hősies menekvése, végül pedig megadása van elmondva. Robogó vonat tetején, rohanó folyó sebes árában próbál menekvést találni s csak mikor már minden ereje kimerült esik foglyul. — A dráma az izgalmas üldözések valóságos sorozatát mutatja be élénk színekben. A másik képben, A kis börtönőr című megható tragédiában egy kis fiúcska nemes lelkének gyönyörű jósága van ecsetelve. A kis Ferenc meghallja, hogy az egyik rab azért lett bezárva, mert gyermekének játékszert lopott.

* A fürdőző és nyaraló közönség figyelmébe ajánljuk Kerpel László 100,000 kötetes kölcsön könyvtárát.

* A szerajevói merénylet minden részlete az elhunyt főherceg és családja, az új trónörökös, a holttestek kihajózása Triesztben és a wieni temetés mindennap látható az Urániában.

* Rocambole II. apacsdráma legközelebb az Urániában.

Szerbia is nyomoz a bűntársak után.

— Belgrádi nyomok. — Új bombák Szerajevóban. —

Távirati tudósítás.

Szerajevó, július 6.

Szerajevóban tegnap az összes lapokat elkobozták, még a horvát és a félhivatalos szerb lapokat is, mivel a nyomozásról is irtak. Néhány lap új kiadásban, több üres hasábbal jelent meg, de volt lap, amely egyáltalában nem adott újabb kiadást.

A városi parkban tegnap délután egy bombát s egy Browningot találtak. A rendőrségen kiderült, hogy ezeket egy Cubrinovics nevű ember rejtette el...

Tegnap a rendőrségen két preparandistát tartóztattak le. Kiderült, hogy tudták az összeküvérről. A nevükről tilos írni.

A Miljácska folyó mélyében tegnap utász-katonák és városi tűzoltók kotrásokat végeztek és gőzszivattyúval kiszivattyúzták egyes helyeken a vizet, mert az egyik tegnap letartóztatott ember azt vallotta, hogy a folyóba dobta a bombáját. Tegnap ismét tizenkét embert tartóztattak le. A nevüket nem szabad közölni. Valamennyi bűnrészes a merényletben, tudott a dolgról sőt a családjuk is bele van keverve. Van köztük egy kórházi orvos is.

Zimonyból jelentik: Zimonyban tegnap este letartóztatták a merénylet egyik részeseit. Az elfogottat Popovicnak hívják és Szerajevóba való szerb ember. Az a vád ellene, hogy közvetlen részes a szerajevói merényletben. A kihallgatása folyik. Popovicot a zimonyi pályaudvaron tartóztatták le, épen akkor, amikor a belgrádi vonatra akart felszállni, hogy Szerbiába meneküljön.

Belgrádból jelentik: Az osztrák-magyar monarchia semmiféle lépést nem tett s úgy látszik, most már nem is fog tenni. Mindössze a hírlapokból értesültek arról, hogy a tettesek Belgrádban laktak. A belügyminiszter azonnal utasította Lazarevics Vazilt, a bűnügyi osztály főnökét, hogy a legszigorubb nyomozást folytassa le, mindenkit hallgasson ki, minden nyomot kutasson fel s mindent foglaljon le s eljárását nyomban foglalja jegyzőkönyvbe.

Lazarevics a belügyminiszter utasítására hétfőn kezdte el a nyomozást, amit ezidőszent már befejezett. Megállapította, hogy Cavró Princip Belgrádban a Carigradszka-utca 23. alatt lakott. Nedeljko Gabrinovics Franceska-utca 2. számú házában.

Belgrádból jelentik: Az Odjek közli azt az eddig meg nem cáfoltt hírt, hogy a szerb kormány hozzájárulását adta ahhoz, hogy a merénylet ügyében egy osztrák rendőrbiztos szerb területen nyomozzon. A lap azt írja, hogy nem hiheü azt a szégyent és botrányt, hogy Belgrádot egy osztrák rendőrbiztos hatásköre alá helyezték.

Szerajevóból jelentik: Az összes szerajevói horvát és mohamedán ügyvédek és ügyvédjelöltek elhatározták, hogy a trónörökös merényletinek védelmét nem vállalják el s még az esetben is, ha hivatalból rendelnék ki valamelyiket védőül, inkább bírságpénzt fizetnek, de a védelmet nem vállalják.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat mindenkor a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

Kizárták

a horvát szábor tüntetőit.

(Folytatódnak a szerbellenes támadások.)

Távirati tudósítás.

Zágráb, július 6.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a tartománygyűlés mai ülése. A karzatok az utolsó helyig zsufolva voltak. Az épülethez vezető uton rendőrök és csendőrök álltak.

Féltizenegykor nyitotta meg az ülést Magdics Paro dr. alelnök. Ribar dr. jegyző a múlt ülés jegyzőkönyvét olvasta fel. A Frank-pártiak padsoraiból többször közbekiabáltak:

Hiányzanak a mi megjegyzéseink. Ez hamisítás!

Frank képviselő kijelenti, hogy a jegyzőkönyv elejétől végig hamis.

A többség csak komédiázik. (Közbeszólások a többség oldaláról: Árulók! A Frank-pártiak részéről: Maguk az árulók!)

Frank képviselő kéri, hogy egyes kifejezéseket vegyenek jegyzőkönyvbe. (Nagy zaj a többség oldalán: Tényeket mondjanak, ne denuncialjanak.)

Zatluka dr. (Frankpárti) Talán nem tény a trónörökös halála?

Nagy lárma tört ki erre. A többség azt kiabálja: Gyalázat, nem hagyjuk magunkat denuncialni.

Az elnök csendre és nyugalomra kéri a többséget.

Frank képviselő azt kéri, hogy bizonyos idézeteket, amelyeket a múlt ülésen Horvát képviselő Boskovic szerb katonatiszt brossurájából felolvasott, vegyenek jegyzőkönyvbe, mert ezek hünen fejezik ki az egész szerb nép és a szerb-horvát koalíció nézetét.

Elnök nagynehezen helyreállította a rendet és a jegyzőkönyvet a többség hitelesítette.

Frank képviselő az elnökhöz:

Maga is gyilkos! Részt vett az apám, Frank József dr. meggyilkolására alakult szövetségben.

Viharos lárma keletkezett ekkor. A Frank-pártiak egyre kiáltoznak a többség felé: Maguk lakájok! Szerb és magyar lakájok!

Elnök az ülést felfüggesztette.

Hosszabb szünet után Magdics dr. újból megnyitotta az ülést. Bejelentette, hogy a király köszönését nyilvánította a horvát országgyűlésnek részvéteért. Ezután Rakodeczay dr., Bagaj dr. és Kulmer gróf indítványozták, hogy a Ház

zárja ki hatvan ülésről Horvát drt, Frank drt. és Zatlukát, harminc ülésről pedig Prebeg drt. és Vuceticsot, a Frank-párt többi tagjait pedig részesítse jegyzőkönyvi megrovásban.

Erre újból kitört a vihar.

A Frank-pártiak kiáltoznak:

— Ripókók! Princip társai!

— Frank dr. az elnökhöz: Maga gyilkos! Részt vett a Frank elleni összeesküvésben! Nem csoda, ha az elnök gyilkos!

A többség kézzel elfogadta az indítványt.

Frank dr. a padra ugrott és onnan kiabált: Ez szemtelenség! A többi Frank-pártiak így kiáltoztak: Gyilkosok!

Érdekes, hogy az említett javaslatot csak azok a horvát-párti képviselők irták alá, akiket a múlt ülésen Frank-pártiak személyesen meg nem sértettek.

Nagy lárma közben zárta be az elnök az ülést.

A szábor délutáni ülésén a Frank-párt ismét nagy botrányokat rendezett. A napirend első pontja a Frank-párt vezérének és több

párttagjának kizárására vonatkozó, a délelőtti ülésen elvben elfogadott indítvány formális megszavazása volt. Mikor Maksics alelnök az elnöki emelvényre lépett, rögtön kitört a vihar. Frank, a párt vezére, odakiáltja az elnök felé:

— Csirkefogó.

A párt többi tagjai is így kiabálnak: — Csirkefogók, gyilkosok, árulók!

Ribar előadó felolvassa a délelőtti ülés jegyzőkönyvét, miközben a Frank-párt tagjai folytonosan ilyen közbeszólásokkal zavarták:

— A trónörökös vére a lelketeken szárad, Szerajevó ellenetek tanuskodik.

Frank ezt kiáltja: — Hol vannak a bombák? Te gyilkos az elnöki székben!

A jegyzőkönyvet folytonos lárma között hitelesítik, az elnök javaslatára pedig ezután megtartják a szavazást a kizárási indítvány felett. Az indítványt a szábor nagy többséggel elfogadja. Mellette szavaztak a horvát-szerb koalíció tagjai és a pártonkívüli unionisták, jelenlétére a Frank párt a Starcevic-párt és a parasztpárt.

Leirhatatlan lárma keletkezik, a Frank-pártiak a padokat verik, lábaikkal dobolnak. Az általános lármban az elnök felfüggeszti az ülést. Szünet után a lárma folytatódik, az elnököt nem engedik szóhoz jutni s mikor a zaj nem akar csillapodni, az elnök az ülést berekeszti. A legközelebbi ülés holnap délután lesz, napirenden a költségvetéssel.

A külvárosi utcák

burkolása.

(A közlekedési bizottság ülése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, július 6.

A külvárosi utcák burkolása szerepel a szerdán tartandó törvényhatósági bizottság tárgysorozaton. A város közlekedési bizottsága, ma Zubor Andor tb. főjegyző elnöklésével tartott ülésében foglalkozott a megtartott országos versenytárgyaláson beérkezett ajánlatokkal és egyhangulag azt az elvi álláspontot foglalta el, hogy a burkolás kérdése az autobuszforgalom szempontjából döntendő el. Ha a város felvette programjába, hogy a külvárosi utcákon gépkocsikat járat, akkor áldozatokat kell ezért hoznia. A jó autobusz közlekedés főfeltétele a jó aszfalt út, mondotta a bizottság és nehezen lehet vitatkozni ezzel a szemponttal. Nem vagyunk tőle elragadtatva, de végre látni akarjuk, vajon kinek van igaza? Azoknak-e, akik azt mondják, hogy a városi üzemek hasznát hajtó vállalatok nem lehetnek vagy azoknak-e, akik abban a meggyőződésben élnek, hogy a városi üzem is lehet jó üzlet, csak tessék megadni hozzá mindazt, ami szükséges. A közlekedési bizottság úgy találta, hogy vásártérhez vezető Borona utcát aszfaltal kell burkolni, mert csak így járhat rajta autobusz. Fényes Dezső bizottsági tag pedig nagyon helyesen még azt is szükségesnek tartotta hangsúlyozni, hogy a bizottság felelősége tudatában oly vállalkozóval csináltathatja csak meg az utat, akiben garanciát talál majd akkor is, ha a javításra sor kerül.

Az elvi határozatok tisztázása után a bizottság áttért az ajánlatok átvizsgálására.

Mint ismeretes kétféle utburkolatra tartott a gazdasági szék versenytárgyalást.

Az első csoportba tartoznak a Nagy Sándor, Perényi és Sárosi-utcák, amelyekre aszfaltal volt kiírva a árlejtés. Beérkezett két számbava-
hető ajánlat. A Magyar Aszfalt részvénytársaság 46 ezer és Biró Dezső 44 ezer koronás

ajánlata. A véleményező bizottság azt javasolja hogy Birónak adja oda a tanács, amely a vállalata adásra fel van a közgyűlés által hatalmazva. A tanács nem határoz, hanem a közgyűlésre bizza a döntést és ezért meg akarta előbb halgatni a közlekedési bizottság véleményét is.

— Nem osztom a véleményező bizottság álláspontját, mondotta Fényes Dezső, mert én nem vállalom felelőséget egy olyan vállalkozóért akit a város még nem ismer. Csak a legutóbbi időben láttuk, hogy mennyi bajunk volt az utakkal és végre megállapodásra tudtunk jutni a Magyar Aszfalttal, tehát én csak olyan vállalkozóval álhatok szóba, aki nekem garanciát nyújt az anyagra vonatkozólag. Két ezer korona különbség van mindössze a kettő között, tehát jogosan mondhatom, hogy az ismeretlen vállalkozó még várhat, amíg a város meggyőződik arról, hogy jó munkát végez olcsósága mellett.

Herrling Gyula tb. főmérnök elmondotta, hogy Biró csak egy éve dolgozik Aradon és az általa készített utak ugyszólván nincsenek kipróbálva. Ajánlatában megemlíti, hogy az aszfaltot Magyarországon szerzi be. Fényes azt kívánja hogy a vállalkozó legyen köteles a munka megkezdése előtt minthogy temesvári lakos, Temesvár várostól megbízhatóságát igazoló bizonyítványt szerezni és valamely szakintézzettel igazoltatni az anyaga jóságát. A bizottság ezt elfogadta.

A huszonöt kisebb utcának tört kövel leendő burkolására Stanity György 132 ezer koronás ajánlatát kéri elfogadni a véleményező bizottsággal együtt a közlekedési bizottság is.

A munkálatok második csoportja, az Andrényi-, Sarló-, Kapa-, Kasza- és Borona-utcák burkolása és erre alternative: aszfalttal, keramittal és fél kocka kövel volt kiírva a versenytárgyalás. A véleményező bizottság azt javasolja, hogy a Magyar Aszfalt 244715 koronás ajánlata fogadtassék el Biró Dezső 229386 koronás ajánlatával szemben, a Borona utcában pedig félkockával burkoltasson a város. A keramit és félkocka tetemesen drágább. A véleményező bizottság mielőtt határozott volna, felszólította az ajánlattevőket, vajon az esetre, ha a város az említett utcákban később autobuszokat járatna, kérnének-e a fentartásért ráfizetést. A Magyar Aszfalt azt válaszolta, hogy nem kér. Biró azt válaszolta, hogy csak az esetre vállalja a fentartást 32 fillérért, ha a tervezett 16 centiméteres beton réteg helyett 20-25 centiméterest készített a város.

— Tekintettel a város pénzügyi helyzetére — mondotta Fényes — nem tartom megengedhetőnek, hogy mi most valamennyi utcát első rendű burkolattal lássuk el. Takarékoskodni kell és elégséges lesz, ha a Borona-utót aszfaltozzuk ki, a többit pedig tört kövel borítjuk.

— A tört kő az nem kövezés — mondotta Herrling — és télen megint olyan viszonyok lesznek, hogy járni sem lehet majd az utcákban. Különbösen is a közlekedési bizottságnak most nem is az a feladata, hogy a közgyűlés burkolási programját megváltoztassa, hanem, hogy a beérkezett ajánlatokat bírálja felül.

Fényes újabb felszólalásában válaszolt a város pénzügyi helyzetét és takarékosagra intette a bizottságot, amely végül úgy döntött, hogy csak a Borona-utca aszfaltozását hozza javaslatba, még pedig oly módon, hogy Biró ajánlatát fogadja el és 25 centiméteres betonréteget készített.

A véleményező és közlekedési bizottság javaslataival holnap tartandó ülésében foglalkozik a tanács.

A király Montenuovo főudvarmester mellett.

— Válassz a főnemesség tüntetésére. —
Fontos tanácskozások Bosznia jövőjéről. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bécs, július 6.

Arisztokrata körökben híre jár, hogy a trónörökös temetése körül lejátszódott botrányok miatt úgy Montenuovo herceg főudvar mestert, mint Nepallek szertartásmestert és Wetschl lovag helyettes ceremónia mestert már a legközelebbi jövőben nyugdíjazni fogják. A főudvarmester súlyosan összetűzött a temetési ceremóniák miatt az új trónörökösrel, Károly Ferenc József főherceggel is a elsősorban ezért kell távoznia. De ellene van az egész osztrák és magyar arisztokrácia s a legelőkelőbb osztrák mágnás családok emeltek ellene panaszt a királynál a temetés alkalmával elkövetett erőszakosságai miatt.

A hivatalos lap holnapi száma Montenuovó herceghez intézett következő királyi kéziratot közli:

— Kedves Montenuovó herceg! Bizalmam teljes birtokában, számos év óta udvartartásom élén állva, Ön mindig intencióimmal egyetértően, fáradhatatlanul és felelősségteljes hivatalában teljes sikerrel működött. Az utóbbi napokban szeretett unokaöcsémnek, Ferenc Ferdinánd főhercegnek elhunyt — akihez Önt állandóan bizalomteljes viszony fűzte — rendkívüli követelményeket emelt Önrel szemben, kedves herceg és újból alkalmat adott Önnek, hogy nagy mértékben bebizonyítsa Személyem és Házam iránt való önfeláldozó odaadását. Szívesen megragadom az alkalmat, hogy Önnek kitűnő szolgálataiért legmelegebb és teljes elismerésemnek adjak kifejezést. Kelt Bécsben, 1914. július 6-án. Ferenc József.

Közös minisztertanács Bosznia sorsáról.

Beavatott körökben beszélnek, hogy a király nemcsak azért halasztotta el egy nappal Ischlbe való utazását, mert kedvezőtlen volt az időjárás, hanem főleg azért, mert fontos kormányzati teendőket kellett elvégeznie és rendkívül fontos tanácskozást folytatott a hadsereg vezetőjével.

A külügyminisztérium palotájában holnap délelőtt Berchtold gróf külügyminiszter elnökelete alatt közös miniszteri tanácskozás lesz, amely főleg a szerajevói merénylet által előidézett helyzettel fog foglalkozni. Mint a Zeit jól értesült forrásból jelenti, Berchtold gróf a tanácskozáson jelentést fog tenni a trónörökös halála által beállott állampolitikai helyzetről, Bilinsky pénzügyminiszter pedig a Szerajevóban lefolytatott hatósági vizsgálat anyagát fogja előterjeszteni. Illetékes körökben egyáltalában nem szándékoznak az eddigi irány megválasztását keresztülvinni, de elvannak tökélyre rá, hogy a nagyszerb propagandát a legerélyesebb eszközökkel is elnyomják. Az a feltevés nem talál illetékes helyen hitelt, mintha Belgrádban erélyes diplomáciai lépések történének azért, mivel a szerajevói merényletet a szerb fővárosban tervezték volna.

Tisza István gróf miniszterelnök ma éjjel Budapestről Bécsbe utazott, hogy résztvegyen a holnap délelőtt tartandó közös minisztertanácsban.

A bosnyák tartománygyűlés elnöksége szombat óta itt időzik és Bilinsky közös pénzügyminiszterrel ismételt tanácskozásokat folytat. A muzlimok és horvátok, akik jelenleg a tartománygyűlés többsége, egyhanguan kívánják, hogy Potiorek maradjon meg mostani ál-

lásában. Ha ez a kívánságuk nem teljesedne, ellenzékbe mennek át.

Politikai körökben nagy határozottsággal beszélnek arról, hogy

Potiorek tartományfőnököt már fel-szólították, hogy kérje nyugdíjaztatását.

Szerajevóból jelentik: A tartománygyűlést a legközelebbi napokban bezárják. A gyorsírókat és gépirókisasszonyokat már ma elbocsátották a szolgálatból.

A Hohenberg árvák vagyona.

Mikor a trónörökös hátrahagyott vagyonáról írtak a lapok, az egész monarchia sajtóját bejárta az a hír, hogy Ferenc Ferdinánd és felesége negyvenöt millió hollandi forinttal voltak biztosítva. Ezzel szemben most illetékes forrásból vett értesülés alapján megállapítják, hogy ez a hír nem felelt meg a valóságnak. A trónörökös az Alsóausztriai Országos Élet és Járadék biztosító intézetnél két idősebb gyermeke javára kötött egyenként kétszáz ezer, összesen négyszáz ezer koronára életbiztosítást. Hogy a harmadik gyermek javára is történt e biztosítás, azt még nem lehetett megtudni.

A király lehetővé tette, hogy azok a kastélyok, amelyeket Ferenc Ferdinánd annak idején az Esta vagyonból vásárolt és rendezett be, tehermentesen megmaradjanak az elhunyt trónörökös gyermekeinek is és pedig Miksa herceg, a legidősebb fiu fog a kastélyok birtokába lépni. Az apanázs, amelyet őfelsége a három gyermeknek adni fog, állítólag százezer korona lesz minden egyes gyermeknek évente.

HIREK.

Páristól Aradig repülőgépen.

(Egy francia aviatikus terve. — Vakmerő rekordkísérlet.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 6.

Különös aviatikai bravurra vállalkozik nyolc-tíz nap múlva Laporte, francia aviatikus, aki Párisból Aradon át Konstantinápolyba akar repülni. Ezt már Bonnie és még többen megtették Laporte előtt is, ő azonban eltérően kollegáitól, azt tervezi, hogy egy nap alatt tegye meg az utat Páristól Aradig s utközben legföljebb Bécsben száll le benzínért, de egy két pere múlva tovább folytatja útját Aradra. Ezt a rekord-utat az aviatikus Canton-Unne-féle párisi repülőgépgyár megbízásából teszi meg.

Ennek a gyárnak kereskedelmi igazgatója G. Unné szombaton Aradon járt, hogy a nevezetes légiúthoz megtegye az előkészületeket. Az igazgató megtekintette a Martia gyárat is, amelynek mérnökei kalauzolták a városban G. Unné, aki megnézte a lóversenyteret s azt leszállásra rendkívül alkalmasnak tartotta. Az igazgató kijelentése szerint Laporte hajnalban indulna el Párisból és alkonyattal szállna le Aradon, ahonnan csak másnap reggel menne tovább és ugyanazon napon még Konstantinápolyban szeretne lenni. G. Unné érdeklődéssel szemlélte a fejlődő várost és elismeréssel szólott a látottakról. Aradot, különösen azért érdekli, mert a Westinghous automobilgyárnak főmérnöke volt Haverben akkor, amikor a jelenleg Aradon futkározó autobuszok első néhány példányát ott készítették; az autobuszok közül jelenleg két olyan kocsi van forgalomban, amelyeket G. Unné tervezett.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Meleg idő várható, elvélve zivataros esőkkel. — Sürögnyprognózis: Meleg, elvélve csapadék, zivatarok.

— A trónörökös előléptetése. Bécsi tudósítónk jelenti: Megírta az Aradi Közlöny, hogy Károly Ferenc József főherceg legközelebb ezredessé lép elő. A trónörökös születése napján, augusztus 17-én a király születésnapjának előestéjén történik meg az előlépés és ugyanakkor beosztják egy tüzér ezredhez. Ugyanakkor Lobkovitz Zdenko herceg vezérőrnagy a trónörökös kamarai előjárója a főudvarmesteri címet kapja, a főherceg mai állásának megfelelő hatáskörrel.

— Vilmos fejedelem lemond. Durazzóból jelentik: Vilmos fejedelem helyzete tarthatatlan. A fejedelem hír szerint a legközelebbi napokban lemond és elhagyja Albániát.

Milanóból jelentik: A Perseverenza értesítése szerint Vilmos fejedelem lemond az albán trónról. A lemondás már a legközelebbi órákban megtörténik. Vilmos fejedelem egy osztrák-magyar hajó fedélzetén hagyja el Durazzót. Erre a megmásíthatatlan lépésre az készíti a fejedelmet, hogy az önkéntesek toborzását megtiltották, pénztára teljesen üres s mellőle egymásután szökődnének meg a maliszszorok.

— Aradi gyászistentiszteletek. Tegnap délelőtt volt gyászistentisztelet a Tökölly-téri román templomban, ahol a város részéről Varjassy Lajos polgármester is megjelent. A helyőrségnek valamennyi fegyverneme képviselve volt és a görögkeleti román vallású közkatonákat is kivezényelték a gyászistentisztelethez, amelyet maga Pap I. János püspök pontifikált fényes papi segédlettel. A szerb templomban Zsupánszky Stankó esperes szolgáltatót gyászmisét. Az ág. evangélikusok s az adventisták is megemlékeztek a már eltemetett trónörökös párról.

— Új hadsereg felügyelő. Innsbruckból jelentik: Ideérkezett hír szerint a nemrég elhunyt Leitner hadseregfelügyelő helyét Dankl Viktor, az innsbrucki hadtestparancsnok foglalja el, a 14. hadtest parancsnokságát pedig József Ferdinánd főherceg veszi át.

— Román-bolgár határviellongás. Szófiából jelentik: Egy mohamedán ember, aki fiatal leányokat megbecseltetett és hasonló tetteket követett el, átszökött a román határon. Egy bolgár határőr üldözésére küldtek. A határőr megállásra szólította a menekülőt, s mikor ez nem engedelmeskedett, rásütötte fegyverét. A mohamedán megsebesült, de annyi ereje még volt hogy egy román őrházhoz menjen, ahonnan azután kórházba szállították.

— Erdőhegy nem egyesül Kisjenővel. Megírta az Aradi Közlöny, hogy Kisjenő és Erdőhegy községekben mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy a két községet egyesítsék. A kisjenői képviselőtestület, mint megirtuk, már egyhangulag hozzájárult az egyesüléshez, az erdőhegyiek azonban a most tartott képviselőtestületi ülésen tizenhárom szavattal öt ellenében az egyesülés ellen nyilatkoztak. A határozat azonban megyei jóváhagyásra szorul és így a végső szót Kisjenő és Erdőhegy egyesítésének kérdésében a megye közgyűlése fogja kimondani.

— Távozó főtitkár. Az Acsev. honföldi cementgyárának jeles és szimpatikus tisztviselője Visontai Ignác főkönyvelő július 15-én megvált állásától és Budapesten egy tejjüzlet igazgatását veszi át.

— Házasság. Békefi Pál zeneiskolai igazgató kedden esküszik örök hűséget Szalay Aranka zenetanárnőnek.

— Aki a trónörököszt gyalázza. Kiss Vince zímándközi legény tegnap bejött Aradra a vásárba. A délutáni korcsmában töltötte és az ital annyira elragadta, hogy amikor megmutatták neki az elhunyt trónörökös fényképét, széttépte, majd illetlen szavakat szórt a trónörökösre. Hamarosan nagy eszdület támadt körülötte, megbotránkozva hallgatták, míg végre rendőr jött és bekísérte Kisst a főkapitányságra, ahol igazolás után elbocsátották. Megindult ellene az eljárás.

— Adókiivetés. Arad város területén működő adókiivető bizottság július hó 7-én, kedden a pénzügyi palota Andrassy-uti oldalán levő hivatalos helyiségben a következő foglalkozások utáni adókat fogja tárgyalni az 1645 kivetési tételtől az 1717 kivetési tételig. Mosóintézet tulajdonos. Motorfűrészes. Munkésruhakeres. Műszaki vállalat tulajdonos. Műszerész. Norinbergi kereskedő. Nyersbőrkereskedő. Nyomdatulajdonos. Ócskavaske-rekedő. Órás.

— Az aradi izraelita hitközség gyásza. Az aradi izraelita hitközség képviselőtestülete tegnap délelőtt gyűlést tartott, amelyen Nemess Zsigmond dr. orsz. képviselő hitközségi elnök szép szavakban emlékezett meg a trónörökös-pár megrendítő tragédiájáról. Indítványára a képviselőtestület mély gyásza jeléül tanácsko-zását másnapra halasztotta.

— Holttest a Marosban. Tegnap a Blaha malom közelében egy molnár női holttestet fo-gott ki a Marosból. Jelentést tett a rendőrség-nek, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt és orvos kiszálltak a helyszínre. Megállapították, hogy egy 30-40 év körüli nő hullája, amely 8-10 napja lehetett a vízben. A holttest már oszla-snak indult, kilétét eddig nem sikerült megállá-pítani.

— Mészárosok adója. Az adókiivető bi-zottságnak ma meglehetősen gyors munkája volt, amennyiben főképen a mészárosok voltak soron, akiknek adóját pedig a törvény állapítja meg a levágott állatok szerint. A mészárosok előtt a géplakatosok adóját tárgyalják, akik kö-zül Assael Károly az iparosok helyzetéről va-lóságos beszédet mondott olyan sikerrel, hogy a bizottság a javaslati 175 koronával szemben 80 koronában állapította meg az adóját. A lap-kiadók közül Horváth Károly adóját 31. Vörös László dr. 30 és Endre Gézaét 10 koroná-ban állapította meg a bizottság.

— Elűtötte a mozdony. Szöllösi Mihály fékezőt szombaton este a pályaudvaron egy tarta-lékmozdony tolatás közben elűtötte. Szöllösi a lá-bán könnyebben megsérült.

— Öngyilkos vasuti munkás. Kiss Sán-dor vasuti pályamunkás tegnap reggel az öte-mető közelében felakasztotta magát. Mire ráta-láltak már halott volt. Levelet hagyott hátra, a melyben azt írja, hogy azért lett öngyilkos, mert a fizetését elköltötte és nem tudja miből tartsa el családját.

— Verekedő napszamosok. A Vulku-féle gépgyárban ma délelőtt összeszólkoztak Barbatei Vazul és Ankatyó György napszamosok. A szó-váltás verekedéssé fajult és Barbatei vasvillával fejbe vágta Ankatyót, aki súlyos sérüléseket szen-vedett.

— Hungária kávéház terrasza előtt hol-nap, kedden a 33. gyalogezred zenekara este 8-11 óráig hangversenyt tart. 4131

— Rendkívüli leszállított árban kaphatók gyermek kocsik a legelegánsabb kivitelben ülő-székek, összeoszukható gyermekkocsik, függő és nyugágyak, utazási otkkek, női táskák nagy választékban Hegedüs Gyula cégnél. 4102

— Használt iskolakönyveket legmagasabb árban vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése. 411

— Girárdi kalapok és tennisz ingek 3 korona 50 fillértől s más nyári uri divat u-donságok, nagy választékban, rendkívüli olcsó árban „Chic” uri divat üzletben. Arad, An-drassy-tér 15. 4101

— Neptun strand-fürdő, modern berende-zés, nap- és lég-fürdők. Uszoda uraknak és hölgyeknek. Nyitva szeptember végéig. 3571

— Kiváló szép formájú tenniszcipők urak és hölgyek részére. Angol vászon sétacipők és a világhírű Chasalla Kneip-sandalkok már meg-érkeztek Weinberger Janos kizárólagos cipő-raktárába 2271

— Harminc százalékkal olcsóbb lett a gyermekkocsik a Fischer Nagy Áruház Gyári-raktárában Aradon, Szabadság-tér 12. szám alatt, ahol a legelegánsabb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.

— Ügyvédi irodák b figyelmébe. A m kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

— Vidékiek bármily megbizással a Mes-senger-Boy vállalatához bizalommal fordulhat-nak. Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816.

VIDÉK.

— Gyásztisztelet. Nagyhalmágyon a román templomban tegnap délelőtt 10 órakor az elhunyt trónörökös és nejeének emlékére gyásztisztelet volt. Tizenegy órakor az iz-raelita templomban volt gyásztisztelet. A hatóságok és a község lakossága mindkét tem-plomban megjelentek. — A battonyai izraelita hitközség templomában ma délelőtt a tragikus végű Ferenc Ferdinánd és neje emlékére gyász-istentisztelet volt, amelyen a hatóságok is meg-jelentek. Az emelkedett gyászbeszédet Vág-völgyi Lajos dr. aradi főrabbi mondotta. — A lippai izraelita hitközség július 5-én vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartotta az elhunyt trón-örökösért gyásztiszteletét. A templomot az egybegyűlt nagy és előkelő közönség zsufolá-sig megtöltötte. A gyászünnepet Strauszman Jakab rabbi imával kezdte meg, mely után fenkölt szellemű gondolatokban gazdag gyász-beszédet tartotta és végül nyitott tóra előtt Ófelsége életéért és az elhunyt trónörökös-pár lelki üdvéért imát mondott. A gyászünnepen jelen voltak a társadalmi egyesületek és pol-gári hatóságok képviselői is. — Soborsinban július 4-én szombaton a soborsini római kato-likus templomban és az izraelita imaházban volt gyásztisztelet, vasárnap, július 5-én a gö-rög-keleti templomban volt rekviem a trón-örökös-pár halála alkalmából. Hunyady Károly gróf soborsini földesur elrendelte, hogy összes uradalmaiban és patronusi templomaiban tart-sanak rekviemet. — A kürtösi izraelita hitköz-ség a szombati rendes Istentisztelet keretében 11 órakor délelőtt tartotta meg az elhunyt trónörökös-pár emlékére a gyásztiszteletet. A frigyláda előtt Markovits Mór rabbi mé-lyen megható imát mondott a trónörökös-pár lelkiüdvéért. A hívők mélyen megilletődve tá-voztak el az Istentiszteletről — Az ószentannai izraelita hitközség imaházában is vasárnap volt az elhunyt trónörökös-pár lelkiüdvéért a gyász-istentisztelet, amelyet nagy és megilletődött közönség előtt Sonnenschein Éliás főrabbi tar-tott. Az istentiszteleten Sonnenschein Zsig-mond aradi kántor énekelt.

— A világi dalosok egyesülete július hó 12-én vasárnap saját helyiségeiben, zászló-alapja javára jótékonycélú kerti ünnepélyt rea-dez. Az ünnep műsorán ének, zene számok és apró színdarabok szerepelnek.

TANÜGY.

(—) A női kereskedelmi iskola helyf-iségei. A szeptemberben megnyíló női felső-kereskedelmi iskolának, amely iránt igen szép érdeklődés nyilvánult meg, helyiségre van szük-sége. Minthogy a most folyó beiratásokon az első osztályba eddig negyvenen, a vele párhuzamos osztályba pedig huszan jelentkeztek, a helyiségeknek tágasaknak kell lenniök. A ta-nács az Aradi Ipar és Népbank szabadságtéri palotájának üresen álló helyiségeit szemelte ki az iskola céljára és ajánlatot kért a banktól. A bank a földszinti helyiségeket 2400, az eme-letieket 1600, a kettőt együtt pedig 3600 koro-náért hajlandó bérebeadni. A tanács ma foglal-kozott az ajánlattal és úgy határozott, hogy három évre bérebe viszi a földszinti helyisége-ket, de opciót kér a banktól novemberig az emeleti helyiségekre is.

(—) Szűk a Csutora-utcai iskola. A tan-felügyelő arra hívta fel a város figyelmét, hogy a Csutora-utcai iskolában nemcsak a tan-termek tulzsufoltak, de még a munkate-remben is állandóan foiyik az oktatás. A bajon — a tanfelügyelőség véleménye sze-rint — úgy kellene segíteni, hogy még egy emeletet kell húzni az iskola épületére. A ta-nács mai üléséből utasította a mérnöki hiva-talt, hogy készítse el az emelet tervét és költ-ségvetést, de kijelentette a tanács, hogy csak akkor hajlandó az építkezést megcsináltatni, ha a szükséges új tantereket az állam fizeti.

(—) Iskolaszéki ülés. Arad szabad királyi város községi iskolaszékének tagjait a folyó-hó 7-én (kedd) délután fél 4 órakor tartandó iskolaszéki ülésre tisztelettel meghívom. Var-jassy Lajos polgármester, iskolaszéki elnök.

(—) Terjeszkedik a tanfelügyelőség a kulturpalotában. A tanfelügyelőség tudvalevőleg három szobás helyiséget bérel a várostól a kul-turpalotában. Kéhrer Károly kir. tanfelügyelő azzal fordult a városhoz, hogy bocsássaanak még egy szobát rendelkezésére. A tanács ma úgy határo-zott, hogy a kérelmet teljesíti, ha az eddigi 1200 korona bér helyett 1600-at kap és ha a szoba más célra nem kell.

SPORT.

+ A Törekvés Aradon. Elsőrangú sport-élvezetben lesz részük azoknak, akik e hó 12-én felkeresik az ATE. óvartéri pályáját. Az ATE. footballintézőségének ugyanis nagy át-dozatok árán sikerült a „Törekvés” teljes első csapatát egy mérkőzésre megnyerni. A Tö-rekvés tudvalevőleg az első osztályu bajnok-ság harmadik helyezetteje és csapata, — mely-ben több válogatott játékos is szerepel — ha-talmas játékerőt képvisel. A mérkőzés előtt 3 órai kezdettel Országos atletikai viadal is lesz, melyre már úgy a fővárosból, mint a vidékről számos nevezés érkezett.

+ Football-mérkőzés. Tegnap délután folyt le Pécskán a nemrég alakult Pécskai Atletikai Klub és a Battonyai Torna-egylet foot-ball csapatainak mérkőzése. Az eredmény 4:1 a pécskaiak javára.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Polónyi-Lengyel ügy a táblán. Bu-dapestről jelentik: A Polónyi-Lengyel ügyben a budapesti törvényszék vádtanácsa felterjesz-tette az aktákat a budapesti ítélőtáblához, azzal a felfolyamodással együtt, amelyet Polónyi Géza nyújtott be. A felfolyamodás irásban in-dokolva nincsen a vádtanács csak azzal a megjegyzéssel terjesztette fel, hogy főmagán-vádoló ezt a felfolyamodást nyújtotta be. Az ítélőtáblán Novotny Károly táblabírónak o-sztották ki az ügyet, aki szeptember hónap fo-lyamán fogja referálni.

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog szalnével azonos porcellánból.

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpadiás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG- kövek eltávolítása, fogakfehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönbön Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtármem a mai kor legelőkeltebb műszerrel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. TELEFON: 10-11. SZÁM. 1025

Uj könyvek.

* Az új polágrí perrendtartás. Dr. Térfi Gyula igazságügyi miniszteri tanácsos, akinek a törvény előkészítésében is része volt, igen hasznos kézikönyvet készített, mely nélkülözhetetlen segédeszköz lesz mindazoknak, akiknek az új polágrí perrendtartással bármily vonatkozásban dolguk akad. A könyv kitűnő szolgálatot tesz a vizsgára különösen bírói és ügyvédi vizsgára készülőknek és a gyakorlat embereinek; megjelent a Tudományos zsebkönyvtárban, ára kötve 2 korona 80 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

* A Modern Szemle harmadik száma meglepően gazdag tartalommal jelent meg. Tartalmából kiemeljük Ovidius ritka sikerű, közel kétezer éves s mégis csodálatosan modern híres művét, a Szerelem művészetét Véér Imre eredeti versmértékű fordításában, Rezek Román drámai erejű novelláját A gyémánt erényű leányt: K. Freeska Gizella Fehér virágok c. finom pasztelljét stb. A Modern Szemle 60 fillérért minden könyvkereskedésben és tőzsdében kapható. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest VII. Rákóczi-ut 62.

* Küzdelem az élettel. Vaskos, hatalmas regény címe ez; a szerzője Lux Terka. Kiadója a Légrády Testvérek, olvasója pedig mindenki, aki a reálistan meglátott, de romanticizmussal szelidített regénytémákat szereti. Küzdelem az élettel c. regény egy leány küzdelmeinek megkapóan szép története. Merjük állítani, hogy a kiváló íróknak legsikerültebb munkái közül való ez a regény és esepet se lepődünk meg, ha mihamarabb második kiadásának híreit kapjuk. A könyv kiállítása is nagyon szép és 4 koronáért rendelhető meg minden nagyobb könyvkereskedésben.

* Közigazgatási Szemle. Felszegi Béla és Hunyár Algernon szerkesztésében megjelenő közigazgatási politikai havi folyóirat júniusi száma igen gazdag tartalmu; s a közlemények legnagyobb része az annyira aktuális közigazgatási reformjavaslatokkal foglalkozik szakszerű, tudományos alapon. A közigazgatási szemle előfizetési ára félévre 10 korona. Kiadóhivatal Besztercén (Erdély) van.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Versengés egy városi kölcsönért. Pozsony város két kölcsönajánlatot kapott a bankoktól, egy 2.7 millió forinttal vonatkozólag. Az egyik ajánlatot az ismert kartell bankcsoport adta be, a mely 89-es árfolyamon folyosítaná a pénzt, 5.7% annuitás mellett, ötven évre. Ez a pénz 6.4%-ba kerülne Pozsonynak. A másik ajánlatot a Wiener Bankverein tette, amely függő kölcsön alakjában adná a pénzt 6.25% mellett.

= Aránytelep Romániában. Egy előkelő román nagyiparos, Gaillac, legutóbbi lotrútlai birtokán jelentékeny aránytelepekre bukkant, a melyeknek kiaknázására nagyszabású berendezéseket létesített. Gaillac külön koncessziót ka-

pott a kormánytól, amely minden lehető eszközzel támogatja az első román aranybánya fejlesztését.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Fővárosi tőzsdétől.

Budapest, július 6.

Készáru.

Kínálat korlátolt, vételkedv csekély, 5 ezer mm. 5 fillérral olcsóbb.

Határidő.

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Busa 1914. októberre	12.96-12.97	12.96-12.97
Busa 1915. áprilisra	12.77-12.78	12.77-12.78
Rosa 1914. októberre	9.24-9.25	9.23-9.24
Tengeri 1914. júliusra	7.34-7.35	7.37-7.38
Tengeri 1915. májusra	7.26-7.27	7.26-7.27
Zab 1914. októberre	7.63-7.64	7.64-7.65

Az árak 50 kilónként számítva

Budapesti értéktőzsde (július 6.)

Dextrák hitel	698.—
Magyar hitel	767.25
1/2 koronajáradék	79.70
Dextrák-magyar államvasuti	725.—
Iskolabank	388.—
Lezámitolóbank	469.—
Haza Bank	270.50
Magyar Bank	471.—
Kereskedelmi Bank	85.45
Rimamurányi	807.—
Salgótarjáni	663.—
Kőszti Vasut	562.50
Városi Villamos	801.25

Bécsi értéktőzsde (július 6.)

Dextrák hitel	593.50
Magyar hitel	770.—
Dextrák-magyar államv.	672.—
Déli vasut	78.25

A Temesvári Lloyd-társulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona mértékben.) 1914. júl. 6. Busa 75 kilogrammos 25.90-26.00, 77 kilogrammos 26.00-26.10, 77 kilogrammos 26.20-26.30, 78 kilogrammos 26.50-26.70. Rosa (prima) 18.50-19.00, (közép) 18.60-18.80, Arpa (soriföld) —, (sakarman) 13.20-13.50, Zab (prima) 13.20-13.50, (közép) 12.00-12.20, Tengeri régl (magyar) —, új 14.80-14.90, (román) régl 13.70-13.80, új 10.80-10.90 Szegonya 100 kgr. (fehér) 6.20-6.30, (rózsa) 7.00-7.10

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYÁRI SZINHÁZ.

Kedd, 1914. július 7-én.

Itt először

Szilbill.

Nagy operette 3 felvonásban. Írták: Bódy Miksa és Martos Ferenc. Zenéjét szerette: Jakobi Viktor. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Konstantin Anna	Barics Gy. Nógrády M.	Szilbill Paire Sarah	Pataky V. Győző A. Sz Rontay.
-----------------	-----------------------	----------------------	-------------------------------

Kézdate este 8 órakor.

ARADI KÖZLÖNY

1914. évi július 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlönyre.

Az Aradi Közlöny ma Magyarország legelterjedtebb, legértelmesebb és legkedveltebb vidéki napilapja. Hétköznaponként 16-20, vasárnap és ünnepnaponként 28-36 oldalon jelenik meg. Az Aradi Közlöny-t a közönség minden rétege olvassa, épen ezért egyben a legjobb hirdetési organum is.

Az Aradi Közlöny előfizetési árala

Helyben:

egy hónapra	2 K. — fill.
negyedévre	6 " — "

Vidéken:

egy hónapra	2 K. 40 fill.
negyedévre	7 " — "

Minden legalább negyedéves előfizető, (akkor is, ha havonként fizet elő), továbbá, ki időközben lép vagy most lépett előfizetőink sorába, ajándékkul ingyen és bérmentve kapja

az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát az 1914. évre.

NYILTÉR.

PALMA az elasztikus cipősarok

PALMA

figyelfe meg TARTÓSSÁGÁT

9261

„MODIANO” CLUBSPECIALITÉ

szivarkahüvely és szivarkapapir

A LEGDRÁGÁBB DE A LEGJOBB!

Őrös tanácsra így a hüvelyek mint a lapocskák nyomatlanok, de mindenikben benne van ringomással az új gyártás módja. Sz. Modiano

9278

Dr. Mann-Szanatorium

Arad, Kazinczy-utca 10. szám.

TELEFON SZÁM 532.

Megnyilik július 15-én.

A modern orvostudomány legszigorubb követelményeinek megfelelően berendezett gyógyintézet, mely fekvésénél fogva teljesen zajtalan, pormentes. Az összes betegszobák egy szép kertre nyílnak. Fedett és nyitott terrasse. Elsőrendű műtőterem, külön szülő-szoba, Röntgen-, vegyi- és mikroszkopiai laboratórium.

Kezelő orvosát a beteg maga választja.

Állandó orvosi felügyelet. Mérsékelt árak. A szanatoriumba elme- és hevenyfertőző, továbbá chronikus betegségek folytán önmagukkal tehetetlené vált betegek (sinylődők) kivételével bármilyen — gyógykezelést igénylő — beteg vétetik fel. Előjegyzések a föl vételre július elsejétől. Felvilágosítással telefonon vagy levélileg készséggel szolgál

Dr. Mann Adolf.

435—1914.

Versenybírálati hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Ferenc-téren létesítendő második róm. kath. plébánia templom építése alkalmával teljesítendő.

- I. Föld, kömüves, elhelyező, beton, vasbeton és szigetelő
- II. Ács,
- III. Kőfaragó,
- IV. Szobrász,
- V. Műkő,
- VI. Tetőfedő és
- VII. Bádogos munkákra nyilvános zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet a következő feltételek mellett:

1. Az árlejtésen részt vehet minden hazai vállalkozó, és iparos. Előzetes gyakorlására engedélylyel bír.

Azon pályázók, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat a vállalatuk telepe, vagy lakásuk szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

2. Ajánlat tehető minden egyes munkacsoportra külön, vagy az összes munkanemekre együtt (A föld, kömüves, elhelyező, beton vasbeton vas és szigetelő munkákra csak együttesen tehető ajánlat.)

3. Az ajánlatok szabályszerűen kiállítva, kellően bélyegezve és "Ajánlat az aradi Ferenc-téren építendő róm. kath. templom építésére" címmel ellátott pecséttel lezárva sértetlen borítékban, közvetlenül, vagy posta útján az aradvárosi gazdasági tanácsnokhoz 1914. évi augusztus hó 1-én d. e. 10 óráig nyújtandók be, ahol is azok a határidő leteltével azonnal bizottságilag nyilvánosan fognak felbontatni. Az ajánlatok felbontásánál ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

4. A határidőn túl érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek, ugyancsak szabálytalan, távirati, vagy utóajánlatok.

5. Ajánlattevők tartoznak 250.000 korona értéket meg nem haladó ajánlati összeg után annak 5%-át, 250.000 koronát meghaladó része után pedig 2%-ot bányapénzül, az aradi városi pénztárnál az ajánlat benyújtása előtt készpénzben vagy a K. Sz. 16 §-6. pontjában körülírt óvadékképes értékpapirokban letenni. A bányapénz letételéről szóló nyugta, (postai feladóvény) eredetiben, vagy közjegyzőileg hitelesített másolatban az ajánlatához csatolandó. Az ajánlatához készpénz, vagy értékpapír nem csatolható.

6. A munkálatokra vonatkozó általános és különleges feltételek, valamint a tervrajzok Arad város mérnöki hivatalában, és Fritz Oszkar

építész, műegyetemi hallgató adjunktusnál (Budapest, I. Műegyetem főépület II. em. 60.) július hó 1-től kezdve naponta 10—12-ig megtekinthetők. Az ajánlati mintalapok és költségvetési kivonatok, munkanemenként fognak a jelentkező pályázóknak Arad sz. kir. város, mérnöki hivatalában az I. és V. munkacsoportra 2 koronáért, a többi munkacsoportra pedig egyenként 1 korona befizetése ellenében kiszolgáltatni a hivatalos órák alatt. Az összes tervek tervező műépítésznél 10 koronáért kaphatók.

7. Ajánlattevésre csakis a hivatalosan kiadott ajánlati minta és költségvetési nyomtatványok használhatók. A költségvetésben az egyes munkatételek egységárai számjegyekkel beírandók és az egész munkanemekre ezek alapján kiadódó ajánlati összeg pedig számjegyekkel és betűkkel kiírandók. Ugyanevezett átalányösszegű ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Az ajánlatban világosan és határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja. A szállítandó munkákra kizárólag honi anyag használandó.

Egyebekben a közszállítási szabályrendelet a vállalati általános és részletes feltételek és a szerződési pontozatok irányadók.

9. Az építkezés 1914. évi szeptember hóban kezdődik és 1916. évi május hó 1-én fog teljes befejezést nyerni.

10. A szerződés megkötése alkalmával a vállalati összeg 10%-ára biztosíték kiegészítendő.

11. Az ajánlatokhoz a következő pecséttel ellátott minták csatolandók:

a) A föld, kömüves, beton, vasbeton és szigetelő munkákra vonatkozó ajánlatához:

1. egy téglá, az előállító téglagyár megnevezésével,
2. szigetelő lemez minta, a gyár megnevezésével.

b) A kőfaragó munkákra vonatkozó ajánlatához az összes ajánlott kőanyagok egy-egy mintakockája a bányá pontos megnevezésével.

c) A műkő munkákra vonatkozó ajánlatához minden egyes műkőfajták egy-egy mintája.

d) A tetőfedő munka ajánlatához egy vörösréz barna színű műpalaminta.

12. Arad sz. kir. város közönsége fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintett nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, újabb nyilvános, vagy zártkörű korlátozott versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatra adása tekintetében másként intézkedhessenek.

Arad, 1914. évi június hó 27.

A gazdasági szék.

Figyelem kereskedők!

Telefon 969.

Kérjen árajánlatot.

2647

50%-ot takarít meg, ha cipőkrém rendelmenyét

Fedóra cipőkrémgyárból szerzi be. Arad, Árpád-tér 3. szám.

Dearling for Gentlemen
világhírű
Szivarkahüvely

sterilizált antinikotiná vattával.
Minden dobozban 120 darab.

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-társaságban.

A volt

Sakkszövetség

63

3954

lengyelclub

fényes berendezése

többek között baccarat-asztal, kártya-asztalok, uri szobák, bútorok, festmények, csillárok, szőnyegek, stb. stb. egészben vagy darabonként is eladó. A helyiség részenként, garzon lakás, üzlet vagy iroda részére azonnalra kiadó. Budapest, Andrásy-ut 35 I emelet.

Kalmár József

villanyüzemelő

Arad, Balacs-utca 2. sz.

Telefon 242 Telefon 241

Ajánlja

költözőkdeők ügyelmébe

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket a minden a szakképzésben végző munkát pontos és gyors munka.

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűtőberendezéseket, villanyos vasalókat, villanyos hajszárítókot, Wolfgram lámpákat és mindennemű villanyos cikket.

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Elsőkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha.

A szalma-
özvegyek
étrendje

Fehér
Kereszt

éttermé-
ben.

Menü

á 2 korona:

Leves,

Hal,

Szárnyas

salátával, v.

Beuf kö özöttel

Tészta, sajt

v. gyümölcs.

Naponta ugy
délben, mint

este a legki-
tünőbb anyag-
ból készítve

lesz szervi-
rozva, melyre

a t. szalma-
özvegy urak fi-
gyelmét

tisztelettel
felhívja

Braun

Gusztáv

szállodás.

Arad-Csanádi Egyesült Vasutak menetrendje. Érvényes május hó 1-től.

Arad-Szeged.										
Kilométer távolság	Allomások	Arad	Szeged	Mol. V. 15	Mol. V. 17	By. M. 3	Mol. V. 19	Sz. V. 33	Mol. V. 21	este
		I. II.	LII. III.	II. III.	II. III.	I. II.	II. III.	LII. III.	II. III.	II. III.
	Wien Stb. ind.	1206	1206	1206	—	—	1020	1020	—	—
	Bpest kpu	980	980	1126	—	—	785	785	—	—
	Nagykikinda	—	—	—	—	680	—	1126	—	—
	Temesvár	427	427	—	815	815	—	226	—	—
	Tóvis	817	817	815	351	351	—	1046	—	—
	Brád	—	—	—	408	408	780	986	—	197
	Arad ... ind.	regg. 6:16	regg. 6:40	d. e. 8:45	d. e. 11:05	d. e. 11:48	d. e. 2:25	d. e. 4:13	este 7:16	—
5	Nagybuzsák ...	—	—	× 8:55	× 11:14	—	2:35	—	× 7:25	—
9	Csalátelepi hiszálada	—	6:57	9:04	× 11:22	—	2:44	4:32	× 7:34	—
13	Pécskasszenttamás	—	7:05	9:13	× 11:30	—	2:52	× 4:41	× 7:42	—
21	Ópécska ...	6:47	7:25	9:31	11:47	12:17	3:09	5:08	× 7:52	—
29	Ópécskai tany.	—	—	× 9:45	× 12:01	—	3:22	× 5:22	× 8:10	—
35	Battonya	Mol. V. 7:04	7:52	9:58	12:18	12:48	3:45	5:36	8:25	—
40	Tompapuszta	II. III. 13	8:03	10:08	× 12:23	—	3:44	5:47	8:37	—
45	Belsőpereszta	II. III.	× 8:12	× 10:17	× 12:32	—	× 3:52	5:56	× 8:48	—
52	Mezőhegyes érk.	reggel 7:26	8:26	10:31	12:46	12:59	4:05	6:10	8:17	—
	Kétegyháza érk.	—	9:58	—	2:25	2:35	—	7:48	—	—
	Oroszháza érk.	4:12	5:48	—	9:15	11:50	—	3:28	—	—
	Oroszháza ind.	3:40	—	—	—	—	—	8:28	—	—
	Mezőhegyes ind.	5:42	7:27	8:46	10:34	1:15	1:01	4:10	6:30	—
62	Csanádpalota	6:00	7:40	9:05	10:58	1:35	1:16	4:27	6:45	—
68	Nagyikikinda	× 6:09	—	9:16	11:04	× 1:46	—	× 4:37	7:01	—
70	Nagylak ...	6:14	7:52	9:27	11:13	1:57	1:28	4:43	7:10	—
77	Megy.-csanádmező	× 6:24	—	9:40	11:25	× 2:08	—	× 4:53	7:23	—
80	Apátfalva érk.	6:30	8:05	9:48	11:33	2:16	—	× 4:59	7:35	—
	Hmvásárh. érk.	9:40	—	—	—	—	—	7:32	—	—
	Hmvásárh. ind.	—	—	6:57	—	—	—	4:05	—	—
	Nagyszentmiklós érk.	Mol. V. 11	10:04	—	—	—	—	7:30	—	—
	Nagyszentmiklós ind.	—	6:15	—	—	—	—	3:53	—	—
	Apátfalva ... ind.	II. III. 6:31	8:06	9:53	11:38	2:17	1:42	5:04	7:35	—
89	Makó ... érk.	reggel 6:48	8:18	10:11	11:56	2:33	1:54	5:19	7:52	—
	Makó ... ind.	4:09	6:50	8:23	10:43	11:58	2:34	5:21	8:15	—
95	Kiszombor ...	4:28	7:03	8:35	10:59	12:09	2:48	5:34	8:55	—
99	31. sz. őrház m. h.	× 4:37	× 7:10	—	—	—	—	—	—	—
102	Hiszálada kitérd	× 4:38	× 7:15	—	—	—	—	—	—	—
108	Deszk ...	× 4:38	× 7:24	—	—	—	—	—	—	—
114	Szereg ... érk.	4:55	7:35	9:01	11:41	12:45	3:25	6:11	9:13	—
	Temesvár érk.	7:58	12:38	12:38	2:07	6:08	9:04	6:08	5:18	—
	Nagybecsk. ...	9:24	8:11	3:11	4:30	—	9:21	—	6:49	—
	Szereg ... ind.	5:03	7:40	9:02	11:46	12:47	3:26	6:17	9:16	—
118	Uj-zeged ...	× 5:08	× 7:48	—	—	—	—	× 6:25	—	—
122	Szeged érk.	5:18	7:53	9:12	12:00	1:00	3:40	6:30	9:31	—
	Szeged-Rók. érk.	—	8:02	10:30	—	2:30	—	3:44	—	—
	Bp. t nyu. ...	9:15	105 125	1:25	—	6:30 7:50	11:10	6:30	5:15	—
	Wien Stb. ...	8:45	985 6:20	6:20	—	5:50	—	5:50	12:14 5:40	—
	Temesvár ...	—	7:38	12:38	—	6:08	9:04 8:25	6:08	5:18	—

Szeged-Arad.										
Kilométer távolság	Allomások	Szeged	Mol. V. 14	Mol. V. 16	Byors. M. 2	Mol. V. 18	Szeged	Mol. V. 20	Byors. M. 4	Mol. V. 22
		I. II.	II. III.	II. III.	I. II.	II. III.	I. II.	II. III.	I. II.	II. III.
	Temesvár ind.	9:45	—	4:51 7:48	—	9:25	1:00	1:40	—	—
	Wien Stb. ...	3:45 7:10	4:50	—	11:10	—	11:10	—	9:20	9:30
	Bpest nyu. ...	8:05 10:15	10:35	—	8:25 10:30	5:30	8:30	—	2:40	12:15 12:40
	Szeged-Rók. ...	1:14	5:40	8:35	11:16	11:16	—	4:45	—	—
	Szeged ind.	reggel 8:06	6:10	10:35	12:36	1:56	3:17	5:06	6:35	7:35
4	Uj-zeged ...	—	× 6:15	× 10:40	—	× 2:01	—	× 5:12	—	× 7:37
8	Szereg érk.	3:19	6:38	10:48	12:46	2:09	3:31	5:21	6:41	× 7:37
	Nagybecsk. ind.	7:18	—	—	—	—	11:27	11:27	1:18	1:18
	Temesvár ...	9:45	—	4:51 7:48	9:25	9:25	1:00	1:40	—	—
	Szereg ... ind.	3:20	6:24	10:49	12:47	2:10	3:32	5:22	6:42	7:43
14	Deszk ...	3:32	× 6:35	11:02	—	2:24	3:44	× 5:34	—	× 7:55
20	Hiszálada kitérd	3:42	× 6:45	× 11:16	—	—	—	5:47	—	8:10
23	31. sz. őrház m. h.	—	× 6:50	11:20	—	—	—	5:52	—	× 8:16
27	Kiszombor ...	3:58	7:08	11:29	1:13	2:48	4:06	6:01	7:08	8:33
33	Makó ... érk.	4:08	7:15	11:41	1:23	3:00	4:18	6:15	7:15	8:45
42	Apátfalva ind.	4:28	7:17	11:51	1:27	3:02	4:35	6:18	7:18	—
	Apátfalva érk.	4:58	7:32	12:06	1:40	3:17	4:50	6:33	7:37	—
	Nagyszentmiklós érk.	—	10:04	—	—	—	7:30	—	—	—
	Nagyszentmiklós ind.	—	6:15	—	—	—	8:35	—	—	—
	Hmvásárh. érk.	9:40	9:40	—	—	—	7:32	—	4:05	—
	Hmvásárh. ind.	—	—	6:57	—	—	—	—	4:05	—
	Apátfalva ind.	4:59	7:33	12:07	1:42	3:18	5:00	6:35	7:33	—
46	Megy.-csanádmező	4:27	× 7:40	× 12:14	—	× 3:25	5:08	× 6:42	—	—
52	Nagyikikinda	5:01	7:52	12:37	1:57	3:37	5:22	6:54	7:45	—
54	Nagyikikinda	5:07	× 7:57	× 12:32	—	× 3:42	5:28	× 7:01	—	—
60	Csanádpalota	5:18	8:08	12:43	2:09	3:53	5:39	7:12	8:07	—
71	Mezőhegyes érk.	5:35	8:25	1:00	2:23	4:09	5:58	7:32	8:11	—
	Oroszháza érk.	Mol. V. 8:08	10:39	—	—	—	8:28	—	—	—
	Oroszháza ind.	12	3:40	6:20	—	—	8:38	—	—	—
	Kétegyháza érk.	II. III. 7:00	9:59	—	5:30	5:30	7:48	—	—	—
	Kétegyháza ind.	reggel 4:12	5:43	11:50	—	—	3:48	—	—	—
	Mezőhegyes ind.	4:00	5:27	1:02	2:27	4:11	6:11	—	8:13	—
78	Belsőpereszta	× 4:11	× 6:03	× 8:39	× 1:15	—	× 4:24	× 6:34	—	—
83	Tompapuszta	× 4:24	6:13	× 8:47	× 1:24	—	× 4:33	6:34	—	—
88	Battonya	4:53	6:25	9:00	1:33	2:51	4:44	6:47	—	—
94	Ópécskai tany.	× 4:57	—	× 9:11	1:46	—	× 4:54	—	—	—
102	Ópécska ...	5:04	6:50	9:30	2:02	3:09	5:10	7:12	8:55	—
110	Pécskasszenttamás	5:20	7:06	× 9:44	× 2:17	—	× 5:25	× 7:28	—	—
114	Csalátelepi hiszálada	5:30	7:16	9:53	2:26	—	5:35	× 7:35	—	—
117	Nagybuzsák ...	× 5:35	—	× 10:0						

**Figyelem a címre!
Nem összetéveszteni!!**

Ha kerékpárt vagy jó varrógépet akar venni látogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy nálam csakis a legjobb gyártmányú gépek kaphatók feltűnő olcsó árakban, esetleg kedvező részletfizetés mellett is. Javítások legzakaszterűbben, jutányosan elkészíttetnek. — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel vállalom. Sírácsokat olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond

lakatos, műszerész és mérlegkészítő

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Telefon 370. 1923

Ultrareform háztartási patent befőttes üvegek és gőzfazekak eredeti gyári árban kaphatók. 2078

Fischer Mór

ARAD,

Andrássy-tér 25.

Telefon 568.

14861—1914.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter a 7846/Elnöki B. 1914. sz. körrendeletével következőleg intézkedett:

Az 1913. évi október hó 15-éről 11870 elnöki B. szám alatt kelt körrendeletem kapcsán közlöm a törvényhatósággal, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg létrejött megállapodás értelmében a csapattestek (osztályok) intézetek) az utolsó fegyvergyakorlat alól, a véderő törvény 48 §-a 1. pontja hetedik bekezdése alapján való felmentés kedvezményének tényleges szolgálatban álló egyének részére való megadásáról az elsőfoku kiegészítési hatóságokat csak az illető hadkötelesnek szabadságolása, illetőleg nem tényleges viszonyba való helyezése alkalmával fogják értesíteni.

Ha azonban tartalékos vagy póttartalékos részesítették a véderő törvény 48. § a 1. pontja hetedik bekezdésének b) betűje alapján ebben a kedvezményben akkor az illető parancsnokság az elsőfoku kiegészítési hatóságokat a kedvezmény megadásáról esetről-esetre azonnal fogják értesíteni.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezt a rendeletemet tegye megfelelő módon közhírré és arról tudomásvétel és miheztartás végett járási tisztviselőket értesítse.

Arad, 1914. június 12.

A városi tanács.

Költözködők

figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 3861

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

12080—1914. kh. sz.

Hirdetmény

Tekintettel a közelgő meleg időszakra a közegészség és köztisztaság szempontjából felhívom a közönség figyelmét a következőkre:

Bármely, a házon kívül beszerzett élelmi és élvezeti cikk biztosan ártalmatlaná tehető felforraltatás vagy főzés, vagy sütés által, mert ez uton a bacillusok csirái elöletnek. Kenyér- és termény-félék (zsemle, kifli stb.) a sütőben vagy a tűz felett való piritás által tehető ártalmatlanokká.

Ajánlatos az ivóvizet felforraltatni, különösen oly házaknál, ahol vízvezeték nincsen. A forrált és ezután lehűtött víz szokatlan ízét kevés citrom lével, ecettel vagy kevés bor hozzáadásával lehet javítani.

Meghagyom és szigoruan ellenőrizni fogom, a házak udvarainak tisztán tartását. Mindennemű szerves hulladékok és rothadó anyagok az emberek lakásai köréből és környezetéből a lehető legalaposabban eltakarítandók, semminemű szennyvíz az utcára ki nem önthető. A kutak és azok környékei tisztán tartandók, azok közelében pocsolya, szemét, állat ürülék stb. ne legyen amennyiben a kut körül föld szenny, vagy fertőzött, sz felásandó és helyében tiszta föld helyezendő. Nem engedhető meg, hogy a kutak mellett ruhákat mossanak. piszkos edényeket, tartányokat suroljanak. Baromfiakat tisztítgassanak s meg akadályozandó minden művelet, melynek folytán fertőzött víz a kutba beszivároghat. Nyílt kutak fedővel, vedrek keresztvassal ellátva legyenek. Óvakodjunk a kutak vedreiből edénnyel való bemeztetés útján vizet meríteni.

Elrendelem az árnyékszékek, pócegödörök, emésztő gödörök és csatornák mint főképp rothadó szerves anyagokat tartalmazó helyek szigorú tisztántartását, különösen pócegödörök alapos kitakarítását, azoknak carbóldattal vagy mészzel való szorgos gyakori fertőtlenítését. A lakóhelyiségek tisztán tartassanak lehetőleg gyakran szellőztessenek.

A házak, lakások környezetéből, istállók, sertés és majorság olakból szemét, trágya, sziltség és gyümölcs hulladékok f. datt tartányokba gyűjtendők és hetenként legalább kétszer kihordandók.

Állati csontok, belek és bőrök, nemkülömben má: büzt terjesztő anyagok, mellyel a levegőt megfertőzik, város területén sehol sem gyűjtendők és nem raktározhatók. Ugyancsak nem gyűjthetők össze rongyok sem s ugy a csontok mint a rongyok csak szakokosan szállíthatók.

Parkok, közterek, u'cák, sétányok, nyilvános ílemlhelyek és vízeldek s egyéb oly helyek tisztaságát, melyek a közönség közhasználatára állanak, a közönség oltalmába ajánlom. Különö: gond és figyelem fordítandó arra, hogy ily helyeken gyümölcs és egyéb é elmaradékok, hulladékok, melyek hamar bomlásnak indulnak, széjjel ne szórassanak. Romlott vagy éretlen gyümölcs élvezetétől tartózkodjunk

Az udvarokon lévő folyókák naponként felseprendők fertőtlenítendők, esővíz kádakból a poshadt vizek eltávolítandók.

Jelen rendeletben foglalt meghagyások pontos és szigorú megtartását közegélmmel állandóan ellenőriztetni fogom s a mulasztók ellen az 1876: tc. 7 §-a alapján a kihágási eljárást meg fogom indítani, melynek során 600 kor. ig terjedhető és 60 napi elzárásra átváltótható pénzbüntetés róható ki.

Arad, 1914. évi május hó 29-én.

Greén főkapitány.

Van szerencsénk értesíteni, hogy **HELACIT** elnevezés alatt egy új készítményt hozunk forgalomba, mely a bőrtkát (mitesser) van hivatva gyorsan és sikeresen elmulasztani.

A **HELACIT** különösen ajánlatos zsiros, fényes, izzadó arcbőrű egyéneknek, de használhatja bárki is estély, séta stb. előtt.

A **HELACIT**-ből keveset gyapottra vagy rongyra öntünk és azzal arcunkat letöröljük.

Mindenkit meg fog lepni az a csodás hatás, amely a **HELACIT** azon percben előidéz. Az arc olyan lesz, mintha valami lehelet finomságu harmattal (a gyümölcs hamvához hasonló) volna bevonva.

Atkák pár napi használat után elmúlnak.

Ára 1 korona.

Dr. Földes és Hehs

pipere-szappan- és vegyészeti gyára Aradon.

Kapható:

Földes Kelemen és Hehs Vilmos

gyógyszertárában.

1224

**Üzlet- és műhely-
áthelyezés!**

A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy a Hunyadi-utca 3. szám alatt volt 2300

férfi- női és gyermekcipő raktáramat és műhelyemet Weitzer János-utca sarkán (volt Templom-utca)

levő házban, a főpostával szemben helyeztem át. Üzletem teljesen meg van nagyobbítva s állandóan saját műhelyemben készült elismert legjobb minőségű cipők kaphatók jutányos árárt. Megrendelések és javítások pontosan elkészülnek.

További szives pártfogást kér:

GARA MIKLÓS.

Nagy istálló

bérbeadó

Pécskai-ut 15. szám alatt.

**Ingtalanforgalmi és
Parcellázóbank**

Petőfi-u. 1. szám.

Telefon 861. 4081

Weszek

vagy más tárgyakra átcserelek: zálogcédulákat, tört aranyat és ezüstöt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer J.-utca, Minorita-palota

Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

Erdély

gyöngye

az Előpataki

ásványviz, el-

ösmert legjobb

üditő és gyógyító ital.

Főraktár:

**Éles Arminál,
Aradon,**

Félliteres üveg 26 fillér.

Literes „ 36 „

3525—1914. sz.

Földhaszonbérbe adás.

Az aradi gör. kel. román Consistorium közhírré teszi és ezennel meghívja mindazokat, kik haszonbérbe óhajtják venni az aradi gör. kel. román egyházmegye tulajdonát képező, Csermő község határában levő és a csermői 384 sz. tjkvben A. I. 2—4. alatt felvett 833, 1002—1100 kishold terjedelmű földbirtokot, melyen gazdasági épületek vannak, hogy arra vonatkozó írásbeli ajánlataikat 1914. évi augusztus hó 5-ig ezen Consistoriumhoz adják be, mely ajánlatokban tüntessék ki számokkal és betűkkel is az ajánlott évi bér összegét oly kijelentéssel, hogy a részletes haszonbéri feltételeket ismerik és feltétlenül elfogadják és hivatkozással a nyugta kelte és számára említsék meg, hogy 1700 koronát tettek le készpénzben bánompénzül a Consistorium pénztáránál.

A bérheadás 1914. évi október hó 1-től számítandó 3 egymásután következő gazdasági évre eszközöltessék.

A részletes haszonbéri feltételek az aradi gör. kel. román egyházmegyei Consistorium irodájában, valamint a borosjenői gör. kel. román esperesi és a csermői gör. kel. román lelkeszi hivatalban tekinthetők meg.

Arad, 1914. évi július hó 2-án.

Az aradi gör. kel. román
Consistorium.

4106

Menetrend.

Arad—Brád.

Arad	ind.	505	552	622	653	854	1158	1240	256	428	500	709
Ujszentanna			640				1238					
Pankota			631									
Borossebes												
Honczló	érk.	411				1247				707		1000
Brád				1138	218			741	911			

Brád—Arad.

Brád	ind.		403	730		936		137		430			
Honczló													
Borossebes													
Pankota													
Ujszentanna	érk.	602			736		1010		838	745			
Arad			652	727	1034	848	131	815	350	1134	624	748	845

Ujszentanna—Kétegyháza.

Ujszentanna	ind.	643	943	1242	857	808	809
Kétegyháza	érk.	815	1111	224	541	747	958

Kétegyháza—Ujszentanna.

Kétegyháza	ind.	405	538	750	1047	801	624
Ujszentanna	érk.	554	725	923	1283	443	753

Borossebes—Menyházafürdő.

Borossebes	ind.	1018	csak ünnep- és vasárnap	1245	naponta	640
Menyházafürdő	érk.	1133	VI/1—VIII/31-ig	152	VI/1—VIII/31-ig	747

Menyházafürdő—Borossebes.

Menyházafürdő	ind.	naponta	512	225	csak ünnep- és vasárnap	524
Borossebes	érk.	VI/1—VIII/31-ig	815	350	VI/1—VIII/31-ig	630

A vastag számok a gyorsmotor-, a rendes számok a motoros, a dült számok a személyvonatokat jelzik.

286—1914. g. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

1. Arad sz. kir. város gazdasági széke nyilvános zárt írásbeli versenyárgyalást hirdet különböző asphalt járdák átöntésére, illetve újabb építésére.

2. Ezen munkákra vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy 5 pecséttel lezárt és „Ajánlat Arad sz. kir. város különböző asphalt járdáinak átöntésére, illetve újabb burkolására felirattal ellátott sértetlen borítékba helyezett ajánlataikat a gazdasági székhez elvezve a gazdasági tanácsnokhoz 1914. évi július 20-ik napján d. e. 10 óráig a rendes hivatalos órák alatt nyújtandók be. A versenyárgyalás a fent jelölt napon és időben az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők; vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

3. Az ajánlatok csakis Arad sz. kir. város mérnöki hivatala által kiadott ajánlati mintán és költségvetési űrlapokon az egységárak pontos kiűntetésével tehetők. Százalékos engedmények vagy felűfizetések kikötés tilos. Szabálytalan, távirati, elkészt, vagy utóajánlatok nem foglalkoznak figyelembe vételre.

4. Az ajánlatokhoz az ajánlati végösszeg 5% ának megfelelő bánompénz Arad sz. kir. város házi pénztáránál készpénzben, vagy a K. sz. 16. §-a 6. pontjában körülírt biztosítékképes értékpapírban történt letételt igazoló elismervény melléklendő. A bánompénz a jelzett pénztárnál hétköznapokon 9-től 12 óráig tehető le. Az ajánlatos pénzt vagy értéket csatolni nem szabad. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik 5% os bánatpénzét 10% biztosítékra kiegészíteni.

5. Azon pályázók, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat a vállalatuk telepe, vagy lakásuk szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

6. Arad sz. kir. város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül, az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, vagy esetleg mellőzze és egyik ajánlattevő sem támaszthat igényt azért, mert ajánlata el nem fogadtatott.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Az ajánlatban világosan és határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja. A szállítandó munkához kizárólag honi anyag használandó.

7. A munkák teljesítésének, illetve az építés betelezésének határideje 1914. évi október hó 15.

8. Egyebekben a közszállítási szabályrendelet, a vállalati általános és részletes feltételek és a szerződési pontok atok irányadóak. A műszaki művelet, versenyárgyalási hirdetési, ajánlati minta, költségvetési űrlapok Arad sz. kir. város mérnöki hivatalában megtekinthetők és 1 koronáért kaphatók.

Arad, 1914. június 27.

A gazdasági szék.

Figyelmeztetés!

Miután az

„Aradi Ibolya Crème“-met

utóbbi időben utánozták, hogy a nagyérdemű hölgyközönséget a félrevezetéstől megóvjam, az

„Ibolya Crème“

elnevezéshez a „DORÉ“ szót is csatoltam. — Saját érdekében tessék csakis oly Ibolya Crémet vásárolni, melyen az

„Ibolya Doré Crème“

felírás látható. Ára 1 tégelynek

1 korona. Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában Arad, Andrassy-tér 22. sz.

továbbá Berger Gyula, Földes Kelemen, Hehs Vilmos, Kárpáti János, Ring Lajos és Wojtek Kálmán urak gyógyszertárában, valamint Wojtek és Weisz, Hansu Nestor és Török Andor és Társa urak drogériájában. 10

Aradi Kőszén és Kokszt Forgalmi vállalat

Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Városi és megyei telefon 987. sz.

Szállít közvetlen a bányákból cséplésre, gőzsán-tásra és iparüzemek részére elsőrendű magyar Hungária Környei, Aninai, Karwihi és Porosz kőszeneket a legjutányosabb árban.

Magyar szén,
Porosz kokszt,

Porosz szén,
Porosz kovacs-szén,
Bükkfaszén.

Kérjük ajánlattételre cégünket felszólítani. Kiváló tisztelettel

Aradi Kőszén és Kokszt Forgalmi vállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

KÜLÖNFÉLE.

Erősített

dalmát rovarpo, igen célszerű szóró dobozokban 30, 50 és 80 fillér Hanzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében Arad 8707

Bármilyen

bádogos és vízvezetési munkát készít Diamant Jenő Arad, Weitzer János és Kazinczy utca sarkán. 2991

India fogoseppék

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főrakár Gutori Földes Kelemen gyógyszerész és vegyészeti laboratóriuma Aradon. Összes készítményünk kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerésztárában.

Finom illatu

„Eau de Cologne“

(Kölni víz) 3673

1 literes üveg	K. 7.—
1/2 "	" " 3.50
1/4 "	" " 2.—
1/10 "	" " 1.—
1/20 "	" " —.70

„Angyal“ Drogeria

Török Andor és Társa
Arad, Andrassy-tér 20.

Arad hegyaljai h. é. mot. vasút.

Menetrend.

Aradról—Gyorok—Pankota felé:

4. sz. Szemv. reggel	5.00
6. sz. Szemv. reggel	6.28
6/II. sz. Szemv. reggel	7.55
8. sz. Szemv. d. e.	10.50
10. sz. Szemv. d. u.	12.17
12. sz. Szemv. d. u.	2.40
14. sz. Szemv. d. u.	5.30
16. sz. Szemv. este	7.00
18. sz. Szemv. este	8.26

Pankotáról—Gyorok—Arad felé:

3. sz. Szemv. reggel	4.56
5. sz. Szemv. reggel	6.22
5/II. sz. Szemv. reggel	7.50
7. sz. Szemv. d. e.	10.48
9. sz. Szemv. d. u.	12.11
11. sz. Szemv. d. u.	2.36
13. sz. Szemv. d. u.	5.26
15. sz. Szemv. este	6.51
17. sz. Szemv. este	8.22

Gyorokról—Máriaradna felé:

102. sz. Szemv. reggel	4.55
104. sz. Szemv. reggel	6.06
106. sz. Szemv. reggel	7.34
106/II. sz. Szemv. d. e.	9.03
108. sz. Szemv. d. e.	11.54
110. sz. Szemv. d. u.	1.25
112. sz. Szemv. d. u.	3.47
114. sz. Szemv. este	6.37
116. sz. Szemv. este	8.06

Máriaradnáról—Gyorok felé:

103. sz. Szemv. reggel	5.18
105. sz. Szemv. reggel	6.50
105/II. sz. Szemv. d. e.	8.19
107. sz. Szemv. d. e.	11.10
109. sz. Szemv. d. u.	12.40
111. sz. Szemv. d. u.	3.00
113. sz. Szemv. d. u.	5.50
115. sz. Szemv. este	7.20
117. sz. Szemv. este	8.55

1828—1914. sz.

Árverési hirdetmény.

Angyalkut község vadászati joga 1914. évi július hó 16. napjától 1924. évi január hó 31-éig terjedő időre 120 kor. kikiáltási ár mellett 1914. évi július hó 16-án d. e. 9 órakor Angyalkut közsgházánál nyilvános árverés útján bérbe lesz adva.

Az árverési feltételek a kisszentmiklósi körjegyzőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A községi előljáróság.

Angyalkut, 1914. július 1.

Herold,
jegyző.

4115

174—1914. Fa. fl.

Hirdetmény.

Közhirre teszem miszerint mindazon szőlősgazdák, kik a saját háztartásukban fogyasztott bor után a teljes italadó helyett (H. lterenként 14 kor. 08. fill.) a kedvezményes fogyasztási adót (H. lterenként 8 kor. 08 fill.) óhajtják fizetni, ebbeli igényüket 1914. év szeptember hó 15-ig a fogyasztásiadó felügyelőségénél bejelenteni tartoznak.

Mindazonáltal ezen kedvezményben azon szőlősgazda, kiknek bora nem az aradi körzetben terem, csak azon esetben részesülhet, ha a kedvezményes boritaladóra vonatkozó igények szabályozása tárgyában a pénzügyminiszter által 1898. évi 93607. szám alatt kiadott körrendelet 2. és 8-ik pontjának eleget tesz, melyek tartalma a következő.

2. Ha rendház (társház, sárd, kolosor, stb.) nem fekszik ugyanazon község területén, melynek határában a rendház főnökének kezelése és művelése alatt álló szőlőterület létezik, a kedvezményes boritaladóra vonatkozó igény nem csak a fogyasztás, de a termelés helyére nézve illetékes községi előljárásnál is bejelentendő, s a termelés helyéről a fogyasztás helyére számítható bor csak az alatt a feltétel alatt történhetik, hogy a szándékolt elszállításról előleges jelentés tétetik annál a pénzügyi szakasznál, melynek kerületében a termelés helye fekszik.

A pénzügyi szakasz a termelésről igazolványt állít ki, melyben a hordók (vagy más edények) száma és a bor mennyisége különítendő és egyuttal a hordókat (palackoknál az azokat tartalmazó ládákat) hivatalos pecséttel látja el. Az igazolvány a rendeltetési helyen a boritaladó beszedésére jogosítottak átadandó.

3. A rendház (társház, sárda, kolostor.) főnöke köteles a pénzügyi szakasz közreműködése alkalmával hivatalosan felszámított és érvényesített költségeket a pénzügyigazgatóság felhívására 8 nap alatt végrehajtás terhe mellett az államkincstárnak megtéríteni.

Jelen rendeletem a multra visszahatólag nem érvényesíthető, minthogy szomban az 1899. évre vonatkozó kedvezményes boritaladóra szóló bejelentés véghatár id je folyó év szeptember hó 15-ikén már lejárt, az 1899. évre vonatkozó igényre nézve kivételképpen a folyó évi december hó végéig megteendő pótbjelentést megengedem.

Végül megjegyzem, hogy a jelen körrendeletem 2. és 3. pontjában körvonalazott intézkedések 1899. évi január hó 1-től kezdve nemcsak a szerzetes rendekkel szemben, hanem a kedvezményes adótétel fizetésére igényt tartó más borteremelőknél szemben is kötelezők.

Budapestben, 1898. évi december hó 10-én.
Mindezeknél fogva figyelmeztetem a szőlősgazdákat, hogy az esetben ha ezen fenti pontokban előirt kötelezettségeknek mindenben pontosan eleget nem tesznek, a teljes italadó: ígom kivételébe helyezni.

Zikó János
főte ügyelő.

HIXIL

MODERN MOSÓ SZER!

Hixil a legjobb mosószer a fehérnemű hófehérré való tisztítására, amellet enyhe és ártalmatlan a használatban. Kapható minden e szakmába vágó üzletben. Arad és vidéke képviselője: Szemző Armin áruügynöksége Arad. Telefon 592. szám. us Telefon 592. szám.

Még ma!

8691-IV

szerezze be cipő-és ruhaszükségletét

Korányinál

Bohus-palota.

Arany ékszer elárúsítása.

Ha megbízható és szolid

üzletbe akar vásárolni tiszta 14 karátos finom arany ékszert, vagy bármilyen olcsó, vagy bármilyen finom gyártmányu órát, pontosan kiszabályozva oly olcsó árban, amelynél még egy

Végeladás

sem olcsóbb, akkor forduljon bizalommal

Zinner Vilmos

műorás és ékszerészhez

ARAD, Forray-utca, Szabadság-téri sarokház. 6682.

Tessék meggyőződni, hogy sehol sem olcsóbb.

Tört aranyat, régi ékszert veszek és becserélek. Nagy óra-és ékszer javító műhely. Javítás 3 évi jótállással.

Az Aradi Közlöny apróhirdetési levelezőlapja, valamint az

Aradi Nyomda Részv.-Társ.

kiadásában megjelent **nyomatványok,**

(postakönyvek, tartózik-követel zsebfüzet, ügyvédi nyomtatványok, stb.) kaphatók

Barna Béla hírlap és hirdetési irodájában ARAD, Atzél Péter-utca 1 szám Zrínyi-utcai oldal. — Telefon szám 398.

Ezen rovatban minden szöveg-
szeri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József t. utca 22.
Kiadóhivatali telefon: 221. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg eltér — avagy levélbélyegeken. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzé-
Levélbeli megkereséseknél (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastag-
gabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a közlésben stáhuzással jelződik. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal-
kiváratra díjtalanul megszerkesztül. HIRDETÉSEK ESTE FEL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

**Az Aradi Közlöny részére
hirdetések felvételnek a kiadó-
hivatalban József főherceg-ut 22.
(Bejárat a Kossuth-szoborral szem-
ben.) Továbbá**

BUDAPESTEN:

Blockner I. IV., Semmelweis-u. 4. sz.
Györi és Nagy VII., Erzsébet-körút 5. sz.
Janus és Társa V., Dorottya-u. 11. sz.
Mosse Rudolf VI., Andrássy-ut 2. sz.
Tenczer Gyula IV., Szervita-tér 8. sz.
Schwartz József VI., Andrássy-ut 7. sz.
Hegyi Lajos VII., Eirály-u. 67. sz.
Eckstein Bernát VII., Erzsébet-körút 38
Mezei Antal IV., Eskü-ut 5. sz.

NAGYVÁRADON:

Hegedüs Hirlapiroda Rákóczi-ut 5.

TEMESVÁR—BELVÁROSBAN:

Engel Jenő hirdetőiroda vállalata Jenő
herceg-utca.

BÉCSBEN:

Haasenstein & Vogler I., Neuer-Markt No 3.
M. Duckes Nachf. I., Wollzeile No 9.
Rudolf Mosse I., Sellenstättle No 2.
Eduard Braun Rothenturmstr No 9.
Heinrich Schalek I., Wollzeile 11.
Bock & Herzfeld I., Adlergasse No 6.

BERLINBEN:

Dr. Jr. F. C. Ellmenreich Berlin-Vilmers-
dorf, Holsteinsche Str. 82

**Azon apróhirdetésekre vonatkozó
szükségletek, ahol a hirdetés mel-
letti „Bővebbet, vagy cím a ki-
adóban” áll, közelebbi adatok
olvashatók az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatalának előcsarnokában
elhelyezett táblán.**

LEVELEZÉS.

Vénus kézfinomító

a legjobb, mely a kezét három
nap alatt bársony simává és fe-
hérré varázsolja, 1 üveg 70 fillér.
Kapható a Központi Drogeriában.
2201

INGATLAN.

Szűlő

11 kat. hold elköltözés miatt ol-
csón eladó. Cím a kiadóhivatal-
ban. 8858

Eladó

Zsidótemető-utca 42-es számú, 10
évig adómentes ház. Értekezni le-
het ugyanott. 4119

ÜZLETEK.

Jóforgalmu

vegyeskereskedés trafik és ital-
mérésli engedéllyel, eladó. Cím a
kiadóhivatalban. 4049

ELLÁTÁS.

Egy

18 éves leánykának keresek urt
családnál ahol zongora és leányok
vannak, a jövő tanévre teljes el-
látást. Ajánlatokat „Uri család”
jelligére a kiadóba kérek. 4124

OKTATÁS.

Javító-vizgára

polgárit és gymnasiumi iskolai ta-
nulókat nyaraló helyen is, olcsón,
alaposan készítik elő. Gyorsírást
garanciával tanítok. Cím a ki-
adóban. 4118

ALKALMAZÁST NYER.

Vidékre

vegyeskereskedésben egy tanonc,
ki a magyar és román nyelvet
bírja, azonnal felvétetik. Cím a
kiadóhivatalban. 4117

ALKALMAZÁST KERES.

Mérlegképes konyvelő

magyar-német levelező, több évi
gyakorlattal nagyobb vállalatnál
állást keres. Szíves megkeresést
„Állandó állás” jellegre a kiadóba
kér. 4116

Ügyes főző

állandó jó alkalmazást keres. Ma-
gyar-u. 18. szám. 4123

Egy

4 polgárit és kereskedelműt vég-
zett urt leány, három nyelvet be-
szél, alkalmazást keres. Cím a
kiadóhivatalban. 4122

Vizgázott

masszirozóné hazakhoz ajánlkozik.
Kossuth-utca 39. földszint. 4120

KIADÓ LAKÁS.

Deák Ferenc-u. 5. számú

házban az emeleten egy két szo-
bából álló garzon utcai lakás, iro-
dának is alkalmas, kiadó. 4182

Kiadó

2 szobás utcai lakás, fürdőszoba,
villanyvilágítással és egy 1 szobás
utcai lakás esetleg fürdőszobával,
garzon lakásnak augusztus 1-re
Kiss Ernő-u. 4. sz. 4100

Erzsébet-köruton

egy 3 szobás udvari és több 1
szobás lakás kiadó. Bővebbet Stei-
ner építésznel, Szent László-utca
7. sz. 4105

Kiadó lakás.

Legmodernbb berendezéssel egy
5 szobás lakás, mely áll 3 utcai
és 2 udvari szobából és a szüksé-
ges melléképítményekből azonnal-
ra kiadó. Értekezhetni Petőfi-
utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél.
2005

Az Andrássy-téren

az első emeleten, a főtér kellő kö-
zépén, egy utcai lakás azonnalra,
vagy augusztus hó 1-re kiadó. Bő-
vebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eue de Cologne Hánu

Reggelenként egy kanálnyi a
mosdó vízben használva, az arcot
kellemesen frissíti és üdíti. Egy
üveg 1 korona. Hánu Nestor dro-
geria és illatszer-üzletében Arad.
3707

Próbálja meg

a Palermó pörkölt kávé, amely-
nél jobb kávé nem létezik, íze,
aromája páratlan. Naponta friss
pörkölt! Dürer Gusztáv fűszer- és
kávénagykereskedés Aradon, a vá-
rosházzal szemben. 3577

Nem én mondom,

vevőim állítják, hogy a Zurek-
féle sonka és hentes áru kitűnő
és felülmul minden e fajta drága
külföldi készítményt. E szakmá-
ban a mai kor igényeinek legmo-
dernebbül berendezett prágai mód-
szer szerinti műhelyem, valamint
hűtőkamráim lehetővé teszik, hogy
nyáron is állandóan friss árut hoz-
zak forgalomba. Zurek Károly
hentesmester Forray- és Rákóczi-
u ca sarok. 3909

Használt

malom berendezés megvételre ke-
restetik. Ajánlatok Ilj. Kállay
Nándor építész, Arad, címre kül-
dendők. 4033

Eladó

egy ígás és egy könnyű új kocsi.
Nándor-utca 4. sz. alatt. 4121

Legjobb fertőtlenítő szappan

a Szent Imre szappan, különösen
ajánlható oly egyéneknek, kik
idegenekkel érintkezésük folytán
fertőzéseknek vannak kitéve. A
Szent Imre szappan bactericid ha-
tását több vizsgálat igazolja, an-
tisepticus hatása felülmulhatatlan.
Ára 70 fillér. Dr. Földes és Hehs
Arad. Kapható Földes K. és Hehs
V. gyógyszerüzletében. 1224

Garantált

Aussigi rézgálicz kapható, Róth
József Arad, Eötvös-utca 8. Tele-
fon 63. 4053

Kölni víz

eredeti recept szerint készítve,
legjobb minőségben „Központi
Drogeriában” kapható. Egy üveg
—50, —90, 1.90 és 3.— ko-
rona. 2201

Modern világos

hálószobák és ebédlő berendezé-
sek, nagy könyvszekrény és egyéb
butorok jutányos áron eladók,
Kápolna-utca 3. 4065

Eladó

egy alig használt írásztal, meg-
tekinthető Zrínyi-utca 4/c. 4098

Használt automobil

olcsón eladó. Értekezhetni Berta
Testvéreknel. 4062

Legfinomabb

szepességi málna-szörp különk-
nt 2 kor., üveg 20 fill. Citrom-szörp
különként 2 korona. A citrom-szörp
egy-két evőkanálnyi mennyisége
alkalmas egy pohár legfinomabb
limonádé előállítására. Szedes szörp
különként 2 kor. 40 fill. Ribizke-
szörp 2 kor. 40 fill. Földes Kele-
men gyógyszerüzletében Arad. Összes
készítményeink kaphatók Hehs
Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-
üzletében. 1224

Alkalmi vétel!

20 lóerős benzín magánjáró, 8-as
Hoffner és Schrantz szekrény, 2-
éves. Elevator, 3 águ eke, lóhere-
dob és sziták eladók. Bővebbet
Hoffmann Sándor Andrássy-tér 20.
3927

Legjobb lugmentes

arc- és kézmosó a Hygea szappan
40 fillér, Lanolin szappan 50 fill.
Mindkét szappan tiszta növényi zsí-
radékokból készül, lugmentes, a
legfinomabb arcu hölgyek és gyer-
meknek, csecsemők mosására leg-
alkalmasabb. Legtartósabb, legfi-
nomabb és leghatásosabb fürdő-
szappan az Angol fürdőszappan,
óriási darab 70 fillér. Dr. Földes
és Hehs Arad. Földes gyógyszerüzlet
Deák Ferenc-u., Hehs gyógyszer-
üzletében Batthyány u. 1224

Alágyujtásra való papír

kb. 50 kilós bálákban csomagolva
kapható: bálanként 2 koronáért
az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLE.

Hajbetegségek

ugy keletkeznek, hogy elmulasztja
a hajnak s a fejbőrnek gondozá-
sát, ezt meggátolhatja a kitűnő-
nek bizonyult Dr. George Robert
American Hair Petroljával. Kap-
ható a Központi Drogeriában. 2201

Szörmek, ruhaneműk,

szőnyegeket megóvására ajánlunk
molykeveréket 20 és 40 filleres
csomagokban, legfinomabb resub-
limált Nattalint, kiló 1 korona.
Terpentin olajat, kiló 2 korona.
Pachull levelet, kiló 8 korona.
Rovarport szoró dobozokban 20
fillér, bádog dobozokban 30 és 60
fillér. Légy irtó szereket, légy fo-
gókat, Zacherlint, stb. Földes gyógy-
szertár Deák Ferenc-utca. Hehs
gyógyszertár Batthyány-utca. 1224

Hehs-főle

Vasaschinabor. Sauerén szer vér-
szegénység, sápkor, szédülés a
vérszegénységből eredő idegbajok,
idegromok, étvágytalanság, gyo-
morbántalmak, láz, általános gyön-
geség ellen páratlan vérképző és
vérjavító, biztos óvszer malárikus
fertőzések és infektókból eredő
megbetegedések ellen ugy felad-
taknak, mint gyermekeknek. Ára
2 korona 40 fillér. Készíti: Hehs
Vilmos gyógyszerüzletében Aradon,
Batthyány-utca. 5180